

Ljudska

PRAVICA

Leto XX. Štev. 281

GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVIC

UREJA UREDNIŠKI ODBOR

List izhaja vsak dan razen
petka. // Cena 10 dinarjev»LJUDSKA PRAVICA«
USTANOVljena 5. OKTOBRA
1934 // MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK, OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
// OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z »BORBO«Življenjski standard
in investicije

»Občudujem naše delovne ljudi, naše državljane, ki so toliko let stoicno prenašali vse te žrtve, ki so res močato vzdržali vse te napore in ki imajo res pravico zdaj reči: delajmo nekoliko počasneje, oddahnimo si nekoliko!« — je rekel tovariš Tito v svojem govoru v Kopru, opozarjajoč na potrebo, da je treba nemudoma storiti ukrepe za izboljšanje življenjskega standarda, pa čeprav bi zato morali zavreti tempo nadaljnje industrializacije naše države.

Te besede predsednika republike pomenijo nedvomno veliko priznanje vsem našim delovnim ljudem, toda tudi opomin, da nas tista splošna sicer najplemenitejša želja, da bi čimprej rešili našo domovino iz nekdanje zaostalosti, ne sme pahniti v drugo skrajnost. »Mnoge naše tovarne bodo lahko začele prihodnje leto obratovati,« je rekel dalje tovariš Tito, »ničesar ne bomo izgubili, ker imamo dovolj časa. Če pa tega ali onega ne bomo storili mi, bodo storili novi rodovi, ki prihajajo za nami, saj nismo prisegli, da bomo storili vse in da bomo našo graditev zaključili.«

Naša dosedanja orientacija na čim hitrejšo razvijanje proizvodnih sil dežele je bila ne samo daljnovidna, temveč tudi edino možna. Drži, da forstranje investicijske izgradnje nujno vpliva na življenjski standard, vendar ga v perspektivi izboljšuje, ker ustvarja temelje za nadaljnje povečanje narodnega dohodka dežele, s tem pa tudi slehernega potrošnika. O tem najbolje pričajo primeri nekaterih držav na svetu, kjer je obratna orientacija v uveljavljanju gospodarske politike po koncu vojne že začela prinašati posledice v obliki čedalje večje brezposelnosti in raznih drugih gospodarskih težav.

Toda sposobnost ima svoje zadržane. Problem je zlasti zapleten zato, ker po eni strani z razvijanjem socialističnih odnosov pri nas čedalje bolj rastejo tudi zahteve delovnih ljudi po bogatejšem in kulturnejšem življenju, po drugi pa zato, ker velike potrebe po investicijski izgradnji, kakor tudi nekatere trenutne težave (zaradi suše, neugodne plačilne bilance itd.) zmanjšujejo možnost, da bi izboljšali življenjski standard. Vse to je ravno v letošnjem letu prišlo posebno ostro do izražaja. Hkrati je treba poudariti, da nekatere investicije neposredno vplivajo na izboljšanje standarda. Predvsem mislimo pri tem na objekte, ki bodo kmalu doprinesli, dalje na investicije v kmetijstvu, na živilsko industrijo itd.

Zato je tem bolj zamotano vprašanje, kje je meja, prek katere bi nadaljnje forsiranje investicijske izgradnje že utegnilo privedi do nasprotnih rezultatov, kot so tisti, ki jih naša skupnost že doseže. Pri tem mislimo predvsem na težnje, da bi nekateri deli naše države dobili razne, čestito tudi ne tako nujno potrebne investicije, ki prihajajo v zadnjem času široko do izraza v komunah.

Vremenska napoved

Vremenska napoved za sredo, 24. novembra: Pretežno oblačno, v nižji atmosferi vmes nekaj padavin. Temperaturne panoi med -8 in -2, na Primorskem okoli 0, dož dan od -1 do +4, na Primorskem pa do +7 stopinj C.

vedno na višini pri izpolnjevanju svojih nalog, predvsem v boju proti razsipištvu gradbenih podjetij, o čemer najbolje priča skok cen gradbenih storitev v letošnjem letu.

Ni dvoma, da bi zmanjšanje investicijskih kreditov bilo že samo po sebi spodbuda za cenejšo in smotrnejšo izgradnjo. Opozoriti pa moramo tudi na to, da je moč doseči pomembne uspehe v varčevanju tudi s široko kontrolo neposrednih proizvajalcev in državljanov. Dejansko so od tega precej odvisni tudi uspehi v prizadevanju, da bi izboljšali življenjski standard njih samih. Po grobi cenitvi bi znižanje bruto investicij samo za 5% (to pa bi se brez težav dalo doseči z varčevanjem) omogočilo zvišanje plačilnega sklada za okrog 10%.

Spričo vsega tega in ne glesne na ukrepe, ki bi jih storili za zožitev investicijske izgradnje, imajo naši delovni ljudje pravico, da kot potrošniki in kot upravitelji proizvodnih sredstev zahtevajo od svojih izvoljenih organov v podjetjih in komunah, da tudi tam ukrenejo vse za dosego vsestranskega varčevanja, kar bo neposredno vplivalo na zboljšanje življenjskega standarda.

OB ZAKLJUČKU VUKMANOVIČEVEGA OBISKA
V WASHINGTONURazgovori o gospodarskih stikih
med Jugoslavijo in ZDA
se bodo v Beogradu nadaljevali

Washington, 23. nov. (USIS). Včeraj so bili zaključeni neformalni razgovori o gospodarskih vprašanjih med Jugoslavijo in Združenimi državami Amerike. Ameriško tajništvo za zunanje zadeve je sinoči v zvezi s tem objavilo naslednje skupno poročilo o ameriško-jugoslovanskih gospodarskih razgovorih:

»Danes so bili zaključeni za obe strani koristni neformalni razgovori med predstavniki jugoslovanske in ameriške vlade o gospodarskih vprašanjih, ki so se začeli 12. novembra.

Jugoslovansko delegacijo je vodil podpredsednik Zveznega izvršnega sveta FLRJ Svetozar Vukmanovič, člana delegacije pa sta bila svetnik Državnega tajništva za zunanje zadeve Stanislav Koptok in pomočnik direktorja jugoslovanskega Zveznega zavoda za gospodarsko planiranje Kiro Gligorov. Razgovorov se je udeležil tudi jugoslovanski veleposlanik v ZDA Leo Matas.

Z ameriške strani so se razgovorov udeležili direktor Uprave za stike s tujino Harold Stassen, drž. podtajnik Herbert Hoover

Sestala se je Zvezna ljudska skupščina

Na ločenih sejah so določili dnevni red — Zvezni izvršni svet je poslal poslancem odgovore na vprašanja — Danes bo skupna seja obeh zborov

Včeraj se je sestala Zvezna ljudska skupščina. Na ločenih sejah Zveznega sveta in Zbora proizvajalcev so določili dnevni red. Preden so ga v obeh domovih sprejeli, je Zvezni izvršni svet poslal ljudskim poslancem odgovore na njihova vprašanja.

Ljudski poslanec Mirko Lacković je sprožil vprašanje, zakaj je čutili pomanjkanje delov za posamezne kmetijske stroje. V odgovoru Zveznega izvršnega sveta je rečeno, da je nastalo pomanjkanje zato, ker gre za tuje izdelke, katerih uvoz je odvisen od deviznih možnosti. Kar se tiče delov za stroje domačega izdelka, jih izdelujemo v zadostnih količinah in njihova prodaja je odvisna samo od trgovskega omrežja.

V Zboru proizvajalcev sta dobila odgovore Zveznega izvršnega sveta ljudska poslanka Filip Lajoš in Trifun Marković. Markovičovo vprašanje se je nanašalo na kredite, ki jih lahko dobe zadržne organizacije za od-

IZJAVE SVETOZARJA VUKMANOVIČA OB ZAKLJUČKU RAZGOVOROV V WASHINGTONU

V povojnem razdobju je Jugoslavija
ena izmed dežel, ki se najhitreje razvijajo

Washington, 23. nov. (Tanjug). Pred odhodom v London je vodja jugoslovanske gospodarske delegacije Svetozar Vukmanovič v posebnem intervjuju predstavnikom jugoslovanskega tiska odgovoril na več vprašanj, nanašajočih se na jugoslovansko-ameriške razgovore in na probleme, tesno povezane z njimi.

Prvo vprašanje se je glasilo:

»Ali nam lahko zdaj, ko so končana pogajanja s predstavniki vlade ZDA, poveste nekaj o cilju Vašega obiska?«

Odgovor: »Na povabilo vlade ZDA sem uradno obiskal Združene države Amerike, da bi s pristojnimi činitelji ZDA proučil nekatera odprta vprašanja nadaljnega gospodarskega sodelovanja med obema deželama. Pri tem me je doletela čast, da sem obiskal predsednika Eisenhowerja in pristojne činitelje vlade, državne tajnika za zunanje zadeve Dullesa, direktorja za poslovanje s tujino Stassena, tajnika za gospodarstvo Bensona in druge pristojne funkcionarje vlade ZDA. V odkriti in prijateljski razpravi sem pojasnil probleme naše plačilne bilance, ki so nastali kot sad naših naporov za krepitev naše obrambe, za ohr-

nitev naše neodvisnosti in kot posledica sušnih let v kmetijstvu, dalje letošnji položaj v prehrani, vprašanje dolgov in rezerv v deželi in drugo z namenom, da bi zvedel, koliko in s kakšnimi po-

gotj lahko vlada ZDA pripomore k ureditvi teh vprašanj.

Drugo vprašanje: »Omenili ste našo plačilno bilanco. Ali bi nam lahko kaj več povedali o tem vprašanju?«

Naša plačilna bilanca

Odgovor: »Naša plačilna bilanca je še zmeraj pasivna. Glavni razlogi so potreba po uvozu pšenice, akumulirani dolgovi iz obdobja blokade, dolgovi, nastali v sušnih letih 1950 in 1952, in znatna obremenitev plačilne bilance zaradi uvoza za potrebe vojske. Deficit v plačilni bilanci v tekočem letu vzlic temu, da še niso začeli obratovati vsi ključni objekti, bi bil neznamenat, da nismo imeli tudi letos slabe letine pšenice in znatnega odplačila dolgov. Zato morajo biti naši naporji razen prizadevanja, da bo naš izvoz od leta do leta večji, osredotočeni na ureditev vprašanj dolgov in vprašanja pšenice. Zadnji dve leti naš izvoz nenehoma narasča. Industrijski izvoz je v letu 1953. narasel za 21% v primerjavi s prejšnjim letom, letos pa še za 9%. Letos je narasel izvoz v kmetijstvu, zlasti na živinskem sektorju. Povečanje števila živine in ostali ukrepi v kmetijstvu že začinjajo roditi sadove. Uravnoteženje plačilne bilance bo zahtevalo, da bodo prej začeli obratovati objekti in da bomo na tej

podlagi povečali izvoz, da bomo ukrenili vse potrebno za razvoj kmetijstva in vzporedno s tem razbremenili bilanco od pretirane obremenitve z letošnjimi odplačili.«

Izdatki za narodno obrambo

Tretje vprašanje se je glasilo: »Kako vplivajo izdatki za narodno obrambo na plačilno bilanco in na splošno stanje v deželi?«

Odgovor: »Jugoslavija je bila prisiljena k velikim izdatkom za narodno obrambo, da bi ohranila svojo svobodo in neodvisnost. Po naši cenitvi še nismo v položaju, da bi zmanjšali vojaške izdatke. Kakor vemo, troši Jugoslavija 22,3% narodnega dohodka za na-

rodno obrambo, vtem ko so izdatki za vojsko v drugih evropskih deželah manjši, na pr. v Franciji 11,6%, v Veliki Britaniji pa 10%. Za našo državo je zlasti značilna obremenitev plačilne bilance za potrebe narodne obrambe, kar je videti iz dejstva, da gre iz celotnega uvoza kakih 30% za potrebe narodne obrambe. Jugoslavija prispeva te žrtve predvsem za ohranitev svoje neodvisnosti, s tem pa tudi bistveno prispeva k okrepitvi miru na svetu. Res je Jugoslavija v tem času dobivala vojaško in gospodarsko pomoč, toda če upoštevamo obseg naših naporov, je ta pomoč samo manjši del naših lastnih izdatkov, pa naj je bila še tako pomembna.«

VEČJE INVESTICIJE V KMETIJSTVU

Četrto vprašanje: »Kako je s prehrano dežele in kakšni so naši naporji za njeno zagotovitev?«

Odgovor: »Po vojni je imelo naše kmetijstvo dve sušni leti in takšno leto sodi med slaba. Kar se tiče pridelka pšenice, je letošnje leto najslabše po prvi svetovni vojni. Odvisnost našega kmetijstva od vremenskih sprememb, suše, je njegova najobčutljivejša točka in spravlja vse gospodarstvo, zlasti pa plačilno bilanco, v velike težave. Glede na pomen kruha v prehrani našega prebivalstva moramo v sušnih letih mnogo žrtvovati, da zagotovimo prehrano dežele. Letos na pr. moramo uvoziti 1.300.000 ton pšenice. Doma uveljavljamo ukrepe, ki naj zagotovijo prehrano, toda razen tekočih ukrepov moramo mnogo več storiti za pospeševanje kmetijstva. Vtem ko je napravila industrijska proizvodnja po vojni velik skok (indeks 209 v primerjavi z letom 1939), je narasla kmetijska proizvodnja zelo malo (indeks 108). Z dograditvijo industrijskih objektov se odpirajo možnosti bolj aktivnega

sodelovanja v pospeševanju kmetijstva z večjimi investicijami (50 do 60 milijard letno proti 20 do 25 milijardam dole), z meboracijami in umetnim namakanjem velikih kmetijskih površin, s povečano uporabo umetnih gnojil, z zagotovitvijo sodobne organizacije pospeševanja kmetijstva (zaščita rastlin, veterinarska in semenska služba) in z razvojem predelovalne industrije za predelavo kmetijskih pridelkov.«

Peto vprašanje: »Ali naša država računa s tujimi posojili za razvoj kmetijstva?«

Odgovor: »Med bivanjem v ZDA sem obiskal predsednika Mednarodne banke za obnovo in razvoj Blacka in ob tej priložnosti smo proučili možnost uporabe tretje tranše posojila pri Mednarodni banki za razvoj našega kmetijstva. Lahko rečem, da je Black pozdravil to namero, in dogovorili smo se, da bo še to zimo odposlanstvo Mednarodne banke obiskalo Jugoslavijo in z našimi strokovnjaki proučilo program za pospeševanje kmetijstva.«

Splošna raven naše zadolžitve ni visoka

Šesto vprašanje: »Ali nam lahko poveste kaj več o vprašanju dolgov in njihovih sanacij?«

Odgovor: »Splošna raven jugoslovanske zadolžitve po vojni glede na gospodarsko zmogljivost naše države ni visoka (kakih 400 milijonov dolarjev). Tisto, kar dela dolgove težke za gospodarstvo Jugoslavije, je njihov značaj. Večina teh dolgov je kratkoročnega in srednjeročnega značaja, in dolgovi izvirajo iz izjemnega obdobja naše povojne zgodovine. Razen tega so ostali pogojji vračanja posebno težki, ker vsebujejo visoke obresti (letno 8 do 9 milijonov dolarjev), odplačila pa odpadejo na nekaj prihodnjih let (višina letnih odplačil znaša kakih 50 milijonov dolarjev). Res, dosegli smo nekatere odgoditve v Zahodni Nemčiji, Veliki Britaniji in Avstriji, toda samo odgoditve na sedem let, in to se ne nanaša na vprašanje kratkoročnih dolgov, ki je za nas najtežavnejše. Omeniti moram, da so dolgovi nastali delno v obdobju, ko nismo dobivali pomoči in ko smo bili pod blokado (za investicijske in reprodukcijske namene), delno pa izvirajo iz obdobja sušnih let, ko pomoči ni bila zadostna, da bi vsaj delno razbremenili gospodarstvo od velikih vojaških izdatkov. Takšen značaj dolgov zmanjšuje učinek pomoči in njen ugodni vpliv. Naše gospodarstvo pa lahko pri sedanjih vojaških izdatkih in sedanjih zmogljivosti redno odplačuje do 20 milijonov dolarjev

letno, zaradi česar je nujno potrebno doseči prvič: dogovoriti se z upniki, da se spremene srednjeročna posojila v dolgoročna, in drugič, izposlovati posojila za odplačilo kratkoročnih dolgov in za njihovo sanacijo.

Naša država je doslej zmeraj redno izpolnjevala svoje obveznosti in celo v najtežavnejših dneh dajala za odplačila do 50% svojega izvoza. Če zdaj vztraja na tej ureditvi, vztraja zato, ker želi, da bi čimprej prišlo do uravnoteženja plačilne bilance, hkrati pa je to eden izmed bistvenih pogojev za povečanje izmenjave med Jugoslavijo in upniškimi deželami. Ta operacija je torej v obojestransko korist. Naša država s svojim prizadevanjem, da bi sanirala dolgove, ne terja moratorija, marveč le to, da se spremene srednjeročni dolgovi v dolgoročne, oziroma ugodno posojilo, ki bi omogočilo, da bi kupila surovine na ameriškem trgu in redno izpolnjevala svoje kratkoročne obveznosti. Če je dobra volja, da bi Jugoslaviji pomagali, da bi se dokončno postavila na lastne noge, tedaj je to eno glavnih področij, na katerih lahko pride dobra volja do izražaja.

Sedmo vprašanje: »Tukajšnji tisk zadnje čase piše o gospodarskih težavah Jugoslavije. Ali nam lahko kaj poveste v zvezi s tem?«

Odgovor: »V tujini radi naše težave na področju premoga, električne energije, prometa in pšenice pripisujejo nekakšni krizi našega gospodarstva, napačnemu planiranju in podobno. Kako pa lahko govorimo o krizi premoga če ga bomo letos nakopali približno dva milijona ton več kakor lani? Podoben je položaj z električno energijo, saj bo proizvodnja za kakih 400 milijonov kWh večja. Dejstvo, da čutimo vzlic tolikšnemu povečanju količine premoga in električne energije pomanjkanje v deželi, priča o silnem poletu našega gospodarstva in splošne potrošnje. (Nadaljevanje na 3. strani)

Nehru o Nemčiji

New Delhi, 23. nov. (Tanjug). Indijski ministrski predsednik Nehru je negativno odgovoril na vprašanje, ali namerala indijska vlada priznati vzhodnonemško vlado. Nehru se je pri tem skliceval na svojo izjavo pred letom dni, da pričakuje Indija »združitev Nemčije in zato ne bo storila ničesar, kar bi bilo videti, kakor da sprejema sedanjo razdelitev te dežele.«

SEJA ODBOROV
ZA GOSPODARSTVO

Včeraj dopoldne sta imela odbora za gospodarstvo Zveznega sveta in Zbora proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine ločeni seji, na katerih sta obravnavali in sprejela osnutke odloka o spremembah in dopolnitvah zveznega družbenega plana za leto 1954, nanašajočega se na kritje izgub nekaterih železniških transportnih podjetij, in osnutek odloka o blokiranju presežkov denarnih sredstev, nastalih z zvišanjem cen na trgu. Med obravnavanjem tega odloka v Zveznem svetu Zvezne ljudske skupščine bo v imenu Zveznega sveta dal potrebna pojasnila tov. Mijalko Todorović.

Danes ob 9 bo skupna seja Zveznega sveta in Zbora proizvajalcev, na katerem bo predstavnik Zveznega izvršnega sveta Moma Marković prebral ekspozice o osnutku zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev.

Potem ko bo določen dnevni red, bosta oba domova obravnavala osnutek zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev ter osnutke odlokov o spremembah in dopolnitvah zveznega družbenega plana za letošnje leto, s katerimi se zahteva povečanje sredstev, namenjenih skladu za kritje izgub plovilnih železniških transportnih podjetij, in blokiranje denarnih sredstev, dobljenih z zvišanjem cen na trgu.

Zvezni svet bo obravnaval osnutek zakona o javnem tožilstvu, osnutek zakona o vojaških sodiščih ter poročilo odbora za prošnje in pritožbe. Zbor proizvajalcev bo obravnaval poročilo odbora za gospodarske organizacije ter poročilo odbora za prošnje in pritožbe.

Gostinci okraja Slovenj Gradec so zborovali

V prostorih OLO Slovenj Gradec je bila pred dnevi konferenca upravnikov gostinskih podjetij iz celotnega okraja. Predsednik Okrajne gostinske zbornice Ernest Krmaršič je uvodoma ugotovil, da je živahna razprava na zadnji konferenci gostinske mreže pred enim mesecem bistveno prispevala k odstranitvi nekaterih nepravilnosti, predvsem pa k znižanju cen nekaterim gostinskim storitvam. V nadaljevanju svojega poročila je dejal, da je bila povezava med gostinskimi odbori kakor tudi turističnimi društvi preobčutljiva. V razpravi so gostinci iz Mežiške doline prikazali slabo stanje glede prenočišč, ki jih na primer v nekaterih krajih sploh nimajo, čeprav se turistični promet iz leta v leto povečuje. Tudi v Dravski dolini bi bilo v Vuhredu in v Vučini potrebna misliti na zagotovitev novih prenočišč. Kritično stanje v tem pogledu zasledimo tudi v Mislinji, ki je prehodna točka za pohorske turiste. V razpravo je posegel tudi načelnik tajništva za gospodarstvo OLO Slovenj Gradec Jože Mekinda. Z veseljem je ugotovil, da je večina gostinskih obratov socialističnega sektorja pravilno razumela politiko zniževanja cen.

Opozoril je na najnovejša sodelovanja s Turist društvom, ker se bo prihodnje leto turistični promet v zvezi s predvideno uredbo za potrošniške kredite za dopuste prav zanesljivo povečal. Dejal je, da občinski ljudski odbori nimajo

pravice, da bi tujske sobe spreminjali v stanovanjske prostore. Po njegovem mnenju bi gostinski obrati v slovenjegraškem okraju morali poskrbeti za sobe pri zasebnikih, pri katerih bi tuji lahko prenočevali. A. D.

Med koroškimi pevci

Te dni so v Mariboru in sosednjih krajih spet gostovali koroški pevci iz slovenskih vasi okrog Celovca. Lani jih je bilo 30, letos pa kar 84. Združeni pevski zbor je sestavljen iz osmih pevskih zborov slovenskih vasi Hodiše, Radiše, Škofiče, Bilčevce, Kotmora vas, Loga vas, Sentjanž v Rožu in Sentvid v Podjunji. Te vasi so precej oddaljene ena od druge, od Celovca pa tudi nad 30 km.

Najprej so pevce poslušali v Dravogradu, nato v Rušah, lepa pesem, mojstrsko izvedena pod vodstvom Pavla Kernjaka, je navdušila številne poslušalce. Nato so koroški pevci peli v Mariboru, kjer so pred spomenikom talcev, ustreljenih za obzidjem Okrožnega sodišča, položili venec. Udeležili so se tudi odkritja spomenika Josipu Jurčiču, kjer so položili venec Slovenske prosvetne zveze v Celovcu. V nedeljo popoldne so nastopili v Slovenski Bistrici. Zvečer so pa peli v veliki dvorani Ljudske prosvete v Mariboru. Vstopnice za ta koncert so bile razprodane že dan poprej. Mnogo ljudi je moralo iti domov, ker ni bilo prostora niti na stojšču. Lepo petje je zelo navdušilo vse poslušalce in več pesmi so morali ponoviti. Pevci so peli tudi v veliki dvorani restavracije v Kidričevem. Zadnji koncert pa so priredili v Ptuj.

Prisrčna srečanja s koroškimi pevci in njih s poslušalci bodo ostala gostom in domačinom v neizbrisnem spominu. M. D.

Koroški pevci pred spomenikom Josipa Jurčiča v Mariboru pojo pesem »Tam kjer teče bistra Zila«

Lahko bi delali bolje, če bi imeli dvorano

Pred kratkim je imelo kulturno-metniško društvo v Poljanah občinski zbor, ki se je udeležilo okrogli mizi aktivnih članov. Ob tej priložnosti so navzoči sklenili, da bodo od nove sezone predvsem skrbeli za dramsko skupino, ki zadnja leta ni veliko delala. Le-ta sedaj vadi Nesrojevca »Utopljenca«, s katerim bodo vsako leto predstavili še pred novim letom. Martijvo vadi tudi »Goba na plinca«, ki hkrati tudi nastopi zbor. Enako dobro dela moški pevski zbor, ki prireja koncerte razen doma tudi v okoljskih krajih. Pred kratkim so pevci nastopili v Rušah in Crenjčevcih.

Razveseljuje, da prihaja k vsem skupinam KUD precej mladine, ki je bila več let z društvom nekoliko sprta, ker je hotela imeti svoje mladinsko kulturno-umetniško društvo. Največja težava društva je v tem, da lahko nastopa le v kino dvorani. Filme pa predvajajo štirikrat tedensko, sedaj tudi ob sobotah in nedeljah. Tako lahko nastopajo v dvojni ulo, ko ni kinopredstav. To pa je vedno težavna in obisk ni takšen, kakor bi bil, če bi bile predstave ob sobotah in nedeljah.

Govorili so o predlogu za razdelitev Gorenjske na komune

V preteklih dneh so bili na področju obeh bohinjjskih občin zbori volivcev, na katerih so obravnavali predlog upravne razdelitve Gorenjske in bodoče komune. V glavnem so na vseh zborih izglasovali predlog z velikim odobravanjem.

Bohinj bo tvoril samostojno komuno, ki bo za Kranjsko po površini največja, vendar odpade v njej kar 23,2 odstotka na nerodovine površine; to je v glavnem triglavsko pogorje. Prebivalcev je na tem področju 5,089 in odpade 34 odstotkov na kmečko kmetstvo, zaradi pretežno kmečkega sestava v gornji Bohinjjski dolini. V spodnji Bohinjjski dolini pa prevladuje industrijska skupina, ki tvori 23,5 odstotek vsega prebivalstva. Ta odstotek se bo v bodoče še dvignil, saj predvidevajo močan porast industrije.

Po načrtu za leto 1954 pride na oseh 47.000 narodnega dohodka. Kljub 20-odstotnemu preokrajšanju načrta je ta dohodek v odnosu na nekatero razvitejšo kraje na Gorenjskem, kot so Jesenice, Kranj, Trzin in Radovljica, kar majhen. Zato bo treba skrbeti za zboljšanje industrije in vseh podjetij in razširitev lesno-industrijske obrata, ki je že sedaj med največjimi v Sloveniji, je bilo že mnogo govora.

PODJETNA GOSTILNICARKA

Marija Stibler je do zadnjega časa imela v Petanjah, v mursko-obsoškem okraju gostilno. Razen za gostilniške posle pa je podjetna Stiblerjeva izkoriščala gostinske lokale tudi za nečedna početja. Pri njej so se sestajali ljudje, ki so hoteli pobegniti iz naše države v ino zemljo, vzpostavljala je zveze med njimi in raznimi vodniki preko meja, rade volje je raznim ljudem dajala podatke o meji in o obmejnih organih in jim zlasti svetovala, kako se jih je treba izogibati. Posebno ljube goste je gostila s likerji in jim dajala okrepčila za pot. To njeno delovanje pa je bilo kaj kratko. Varnostni organi so ji zelo hitro prišli na sled in razkrili njeno delo. Pred okrožnim sodiščem v Mariboru je bila obsojena na 2 leti in 6 mesecev strogega zapor.

»Celjski grofje« v Kostanjevici

Kostanjevsko gledališče Ljudez Kozak je v soboto in v nedeljo z velikim uspehom uprizorilo Koroško dramo v petih dejanjih Celjski grofje. Predstava si je ogledalo več kot sto ljudi. Predstava je bila režijsko, igralsko in scenško na dostojni višini. To je bila že tretja prireditev tega dramskega v letošnji sezoni. Gledališče ima sedaj tekmava s finančnimi vprašanji, rado bi začelo redno poslovanje.

Treba pa bo vzporedno misliti na ustanovitev gradbenega podjetja, katero bi zmoglo gradbeno dejavnost, ki bo precejšnija.

Na področju bodoče bohinjjske komune bo ena izpostava v Zgornji dolini. Predvidevajo pa, da bi v petih do šestih krajih bili krajevni odbori volivcev; o tem razpravljajo na zborih volivcev.

Na zborih volivcev so volili tudi šolske odbore osnovnih šol, šolski odbor za nižjo gimnazijo so pa že prej izvolili.

Špekulanti velikega kova obsojeni

V zvezi s kaznivimi dejanji, ki so bila odkrita v Prednici in tkalnici v Mariboru, se je zagovarjala pred Okrožnim sodiščem v Mariboru skupina prekupčevalcev s tujo valuto, ki so dobavljali dolarje uslužbenecem Prednice in tkalnice. Veliko vlogo sta v tej skupini odigrali znani bivši zagrebški športnik Josip Solman in njegov sodelavec zaradi kaznivih dejanj zoper ljudsko premoženje že obsojeni bivši zagrebški trgovec Danijel Bar. Ta dva sta ustvarila pravcato banko z dolarji, ki sta jih nakupovala od posameznikov po Hrvaški in Sloveniji. Imela sta organizirano mrežo svojih nakupovalcev, tako da je ta družba nakupila in prodala preko 6000 dolarjev za preko 3 milijone dinarjev. Dolarje so Caru in Solmanu dobavljali zlasti mesar in kmet Jože Prah iz Krške vasi, mlinar in kmet Ivan Gramc iz Vel. Malenc, Franc Gabron, mesar, gostilničar in posestnik iz Bistrice ob Sotli, ki je pa nakupoval in preprodal tudi ukrađeno blago. Sodišče je obsodilo Solmana na 2 leti in 6 mesecev, Cara Danijela na tri leta strogega zapor in oba na zaplombo celotnega premoženja. Ostali pomagatelji pa so bili obsojeni na nižje zapore kazni.

NASLI SO TATU, KI JE SEDEMKRAT VLOMIL V SAMSKI DOM

V zadnjih mesecih je bilo sedemkrat vlomljeno v samski dom rudnika Hrastnik. Delavcem je bilo ukradenih predmetov za približno 30.000 din vrednosti. Pred nekaj dnevi pa so kriminalistični organi v Trbovljah dograli, da je bil tat 19-letnik K. M. ga aretirali.

DRUŽINI JE GROZIL, ČE GA NE BO ZAGOVARJALA

V noči na 22. september je nekdo vlomil v strojni oddelke delavnice v Kidričevem in odnesel več orodja. Ko so kriminalistični organi iz Ptuj zahtevali za vlomilcem, so ugotovili, da je bil to 18-letni L. J. iz Ptuj. Pri hišni preiskavi so našli več orodja iz delavnice v Kidričevem. Ko so ga aretirali, je hotel s nožem napasti obeta, hkrati pa je družini grozil, da bo vse pobil, ko se bo vrnil iz zapor. Če ga ne bodo zagovarjali.

KRADLI SO

Neznanece je v noči na 18. november ukradel iz blevske kmetijske zadruge Lahovo v postojnskem okraju 50 kg težko telico. Tat je je kakih 200 korakov od vasi zaklal, drobovino zavrgel meso pa odnesel. Za tatom potvujejo.

V začetku oktobra je nekdo ukradel kravo delavcu Ignacu Mikšu, ki jo je imel v rejli pri nekem posestniku v Zbelovski gori v celjskem okraju. Kriminalistični organi so zvečer našli kravo v posestvu P. K. Kravo, čeprav nima posestva. Ko so kravo iskali, so jo našli v rejli nekje pri Celju in ugotovili, da je to ukradena krava.

Organi LM v Poljanah so 18. nov. aretirali dva mladoletnika, ki sta v zadnjem času v tamkajšnji okolici ukradla več koles in dva radijska aparata. Mladeniča sta tivine prišlo v se bosta zagovarjala pred sodiščem.

Konec prejšnjega tedna je nekdo vlomil v poslovne prostore KE Sele pri Slovenjem Gradcu. Odnesel je pet bal tekstilnega blaga, več mo-

Ljubljana, 23. novembra.

Na področju glavnega mesta Ljubljane so zbori volivcev začeli razpravljati o predlogih Pripravnjalnega odbora za formiranje komun na področju sedanega MLO in OLO.

Tako je danes zvečer razpravljalo o teh problemih zbor volivcev Miklošičevega terena. V dokaj zreli razpravi so se nekateri diskutanti pomudili tako pri načelnih vprašanjih glede bistva in vloge komun kakor tudi glede konkretne teritorialne razdelitve komun na tem področju.

Glede tega, ali naj bo mesto kot celota ena sama komuna ali pa naj se razdeli v tri komune, so se mnenja precej krizala.

Prav okrog te alternative je bilo največ razprave, v kateri pa je bilo izrečenih več argumentov za razdelitev mesta na več komun kot pa za to, da bi bilo mesto ena sama komuna. Vendar je razprava pokazala, da bi bilo koristno, če bi iniciatorji svoje predloge utemeljili še z jasnejšimi argumenti, ker se mnogi volivci še ne morejo odločiti za ta ali oni predlog predvsem zato, ker jih dosedanj argumenti še niso povsem prepričali, kateri iz-

104. obletnica slovenjegraške Tovarne usnja

Delovni kolektiv Tovarne usnja v Slovenjem Gradcu je v soboto praznoval 104. obletnico obstoja svojega podjetja z dograditvijo objekta dodelave usnja in vodovoda za pitno in industrijsko vodo. Slovesnosti so se udeležili predstavniki usnjarskih kolektivov iz Soštanja, Rečice Konjic, Beograda, Subotice in iz nekaterih drugih krajov. Pionirji osnovne šole iz Sel pri Slovenjem Gradcu so sodelovali s prijetnim programom partizanskih in narodnih pesmi. Svojemu botru Tovarni usnja so izročili darila, ki so jih sami izdelali v kroških ročnega dela. Direktor Franc Mavrič je prikazal uspehe podjetja od osvoboditve do sedaj in še posebej govoril o razvoju tovarne od ustanovitve leta 1850. Na svečanosti je podpredsednik OLO Slovenj Gradec Joško Slavšič delovnemu kolektivu čestital k doseženemu uspehu pri dograditvi dodelave usnja, strojnice in vodovoda ki ga do sedaj v Tovarni usnja sploh niso imeli. A. D.

JESENIŠKI ŽELEZARJI-NOVATORJI

Do sedaj so predložili železarji v oceno že več ko 1050 izboljševalnih predlogov

Novatorji in racionalizatorji v sklopu jeseniškega železarskega kolektiva so podjetju prigosodarili že težke milijone, ki se izražajo pri zmanjšanju uvoza surovin in strojev.

V zadnjem času sta razen mnogih drugih pri svojem delu imela uspehe dva avtorja, ki sta po dolgotrajnih izkušnjah izdelala alarmno napravo. Le-ta signalizira pomanjkanje vode v parnih kotlih. Namen te alarmne naprave je v tem, da prepreči morebitno nesrečo, če kurjač iz kaleršnega kolu vzroka izgubi zavest. Če parni kotel pregori, je to življenjsko nevarno, razen tega pa stane nov parni kotel tri do štiri milijone dinarjev, manjše popravilo pa več ko pol milijona dinarjev. To je dokaz, kolikšne koristi je iznajdba.

Alarmna naprava deluje brezhibno in popolnoma zanesljivo s pomočjo živosrebrnega stikala, ki v primeru pomanjkanja vode v kotlu avtomatično sproži alarmno sireno. Alarm traja tako dolgo, dokler se v kotlu voda ne napolni do predpisane višine. Ta naprava je v skladu z varnostnimi predpisi in bi bilo dobro, vgraditi jo v vse parne kotle. Dosedanji poskus jamčijo za brezhibno delovanje te naprave. Avtorjem gre za novatorstvo vse priznanje. Naprava je dodatno

opremljena z registracijsko pravico, ki registrira površnost kurjačev in drugega strožnega osebja pri parnih kotlih. Tako kontrola pri parnih kotlih je zelo važna in velikega pomena, ker prisili nevestne kurjače k boljšemu opravljanju kurjaške službe.

KAMNIK

Prebivalci hrbovskih vasi Palovče, Vranja peč in Trobelno na občini mestne občine Kamnik bodo na Dan republike dobili električno luč. Celotno električno omrežje je že napeljavno. Tudi hišni priključki bodo kmalu končani. Za delo je prispevala Mestna občina Kamnik skoraj 7.000.000 dinarjev. Ostalo so dali prebivalci sami, bodisi da so darovali les, ali so pa delali. Ob priključitvi, 29. novembra, bodo imeli vsi sklenili posvetili. Obiskali jih bodo tudi gostje iz Kamnika, ki bodo s pesnjimi poskrbeli, da bo ta dan domačinom ostal še bolj v spominu.

V trgovskem podjetju »Kočna« v Kamniku zadnje dni s pospešeno hitrostjo urejajo prostore delikatesne prodajalne. Dela opravljajo po naritih inž. arch. Bitenca. Poslovalnico bodo odprli na Dan republike.

Pretekli teden je bil v Kamniku sestanek kmetijskih združenj Kamnik in Nevleje. Razpravljali so o tem, kako bodo organizirali čiščenje in škropljenje sadnega drevja. Sklenili so, da mora biti vse dreve očiščeno do 1. decembra. Po 1. decembru pa bodo in skupine škropile vse dreve. Če bosta uravna odbora sklenili pripravljena kriti stroške škropljenja iz sredstev za pospeševanje sadjarstva, bo škropljenje za člane zadruge brezplačno, ostali pa bodo prispevali le minimalne zneske.

V nedeljo je bila v Kamniku konferenca vseh funkcionarjev prostovoljnih gasilskih društev kamniške brigade, katere delovno področje obsega vse kraje bivšega okraja Kamnik. Kraj je razdeljen na devet sektorjev, v katerih deluje 58 prostovoljnih gasilskih društev. Razen teh pa je še nekaj industrijskih gasilskih čet. Na konferenci so razpravljali o delu brigade in društev, o tem, da je treba storiti vse, da bo možnost požarov čim manjša, kljub pomanjkanju opreme in drugih pripomočkov. Po živahni razpravi so sklenili posvetiti vso skrb izpopolnjevanju gasilcev, pridobiti čimveč mladine v gasilske vrste, skrbeti za ustanavljanje ženskih desetin in odpravljati razne pomanjkljivosti, ki ovirajo delo nekaterih društev.

FRANJ

Minuli teden je odprlo trgovsko podjetje »Delikatosa« v Kranju na križišču Prešernove in Tavcarjeve ulice novo poslovalnico, kjer bodo prodajali ribe. Kranjčani so trgovine zelo veselili. Zelo pa si, da bi imeli tudi sladkovodne ribe.

med predlogov je ustrežnejši. Enotni pa so si bili volivci Miklošičevega terena na svojem današnjem zboru v tem, da je formiranje komun na ljubljanskem področju neodločljiva družbenopolitična in gospodarska naloga.

Zbor volivcev je nato razpravljalo o družbenem upravljanju v prosveti. Izvolili je 7 članov v šolske odbore VII in III gimnazije ter glasbene in farmacevtske šole.

Ponovno je bilo slišati tudi zahtevo po ureditvi otroškega igrališča in osmvanju otroškega vrtca za otroke s tega terena. To zahtevo ponavljajo volivci in množične organizacije tega terena že dve leti. MLO je po odbor-

niku tov. Jožetu Plevniku volivcem odgovoril, da je na parceli Kolodvorski ulici, ki jo volivci predlagajo za igrališče, predvidena gradnja zimskega kopališča, ki bi ga ogrevali z odpadno paro bližnje elektrarne. Vendar pa so nekateri volivci mnenja, da se s to gradnjo še ne bo tako kmalu pričelo. Otroški vrtec pa bi bilo moč odpreti v poslopju, kjer je sedaj uredništvo »Kmečkega glasu«, za katerega bi bilo seveda treba najti druge prostore.

M. Z.

V Ilirski Bistrici gradijo novo tovarno

V prihodnjih dneh bodo v Ilirski Bistrici zabetonirali temelje nove tovarne za proizvodnjo vinske kisline, kazeina in kazeinskih proizvodov. Računajo, da bo začela obratovati avgusta prihodnjega leta, ko bo lahko zaposlila nekaj desetnih delavcev. Gradnja in oprema tovarne bosta stali kot predvidevajo 49.000.000 dinarjev.

Z MOTORJEM PODRL KOLESARKO

Po glavni cesti proti Vrhniki se je peljala v ponedeljek zjutraj kolesarka Frank Marija. V zavoju ceste pri naselju Strmec je kolesarko dohitel s motornim kolesom motorist Milan Hutter, ki je vozil po izjavi obveščevalca, pravilno po desni strani in s prizganimi lučmi. A vendar iz do sedaj še nepojasnjenega vzroka, je zapeljal motorist na omejenem mestu naravnost v kolesarko. Le-ta je padla proti sredini ceste, motorist pa je obšel pod motornim kolesom na desni strani vozilca. Oba sta bila pri nezgodi precej poškodovana in sta obležala nezavestna.

Dramska šola v Mariboru

Dramski svet Zveze ljudskoprosvetnih društev okraja Maribor si je postavil za nalogo načrtno zboljšati igralsko amaterstvo. Tako je v Mariboru že tretje leto recitacijsko-igralski tečaj, ki je letos prerasel v dramsko šolo. Tečaj sta v preteklih dveh letih pokazala uspehe že v nastopih ob zaključni produkciji. Vsi obiskovalci tečaja so se najprej usposobili v recitaciji, zatem pa so pričeli z dramsko igro in praktičnimi nastopi na odru. Gledališki igralci SNG Maribor, ki vodijo posamezne skupine, so že doslej pokazali dobre pedagoške sposobnosti. Tako so nekateri recitatorji Mire Sardečeve in Janka Hočvarja ob zadnjem nastopu res lepo in celo dovršeno podajali pesmi, pa tudi prozne odlomke; igralci Mire Bedenkove in Frana Kumra pa so živo in prijetno zaigrali odlomke iz dramskih del. Kvaliteto tečaja pa dokazuje še to, da je nekaj absolutov mariborskega te-

čaja bilo sprejetih na igralsko akademijo.

Tudi letošnja dramska šola vodi strokovno režiser SNG tov. Zizek. Ker je številno obiskovalcev v tem letu še naraslo, so za praktično delo poleg že omenjenih tovarišev pridobili še tovarišico Godinovo. Letos so uvedena tudi splošna predavanja iz igralske tehnike, pa tudi iz »godovine gledališča in dramaturgije. Delo je v polnem teku in v prostorih Zveze LPD se dan za dnem zbirajo skupine in vadijo, recitirajo in poskušajo nastopati. Januarja pa bodo udeleženci tečaja imeli interno produkcijo.

Tako nam v Mariboru rase lepo število amaterskih igralcev, ki bodo zboljšali amaterske predstave v Mariboru in okolici. Udeleženci so člani društva iz Maribora pa tudi bližnje okolice. Lepo število učiteljskih in učeniških skupin pa bo ob svojem polkolu prenašalo tudi igralsko znanje v mnogo slovenske vasi J. K.

Kratke iz Kamnika

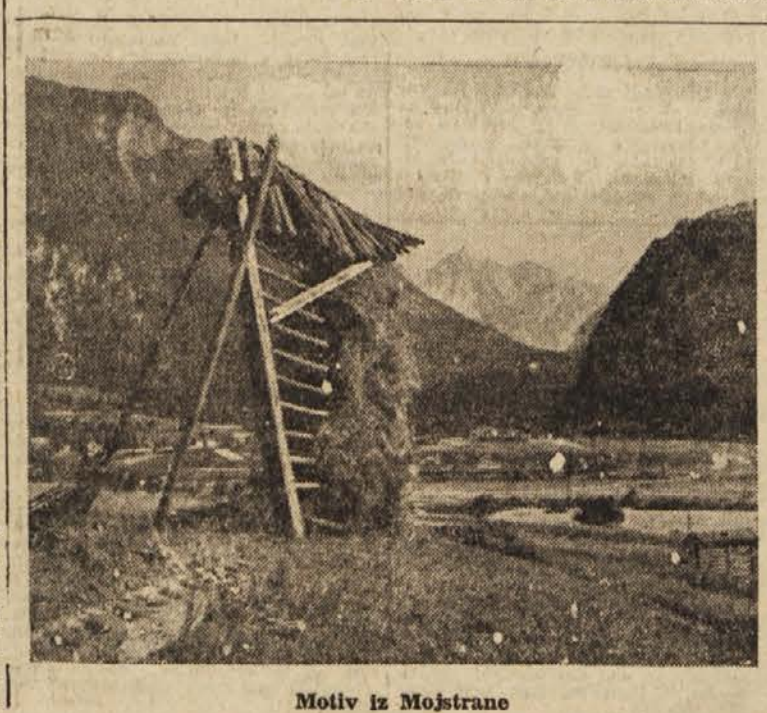
Šolski odbor kamniške gimnazije je imel že prvi sestanek. Odbor je izvolil predsednika in pa člane v odseke za šolska, izvenšolska in gospodarska vprašanja ter se seznanil s tekočimi vprašanji. Tudi na vseh osnovnih šolah so bili že imenovani šolski

odbori, v katere so izvolili svoje zastopnike zbori volivcev, Društvo prijateljev mladine, občinski odbori SZDL in šolska upraviteljstva.

Prvi roditeljski sestanek na kamniški gimnaziji je bil tako obiskan, da približno sto ljudi ni moglo dobiti prostora v sicer prostorni gimnazijski risalnici. Zato bo prihodnji sestanek v veliki dvorani kulturnega doma, kjer pač ne bo zmanjkalo prostora.

Za začetek gledališke sezone je »Solidarnost« dvakrat ponovila »Hasanaginica«. Posebna predstava za šolsko mladino je bila ob nabito polni dvorani. Lep uspeh so dosegli tudi gostje, člani »Svobode« Bežigrad z »Vdovo Rošlinke«. Oder »Solidarnosti« bo še ponovil veseloigro »Poslednji mož«, pevski zbor pa bo gostoval v Črnomlju in Metliki ter na Grosupljem.

Za ponovno ustanovitev kamniške mestne hranilnice se zavzemali na zadnji seji LOMO Kamnik. Hranilnica je prenehala poslovati leta 1947, ko je bila ustanovljena podružnica Narodne banke. Izvoljena je bila posebna komisija, ki bo do prihodnje seje proučila vsa vprašanja v zvezi z organizacijo in poslovanjem hranilnice.

Motiv iz Mojstrano

KULTURNI OBZORNİK

ANTUN BARAC:

Jugoslovenska književnost

Matica Hrvatska, Zagreb 1954

Pred nedavnim je izšla pri Matici Hrvatski »Jugoslovenska književnost«, ki jo je napisal eden najboljših hrvatskih literarnih zgodovinarjev univ. prof. dr. Antun Barac. Namenjena je za informacije inozemstvu in ima zato dosti odgovorno, zaradi napred odmerjenega prostora pa tudi težavno vlogo.

Idejna, včasih tudi vsebinska povezanost jugoslovenskih literatur je bila očitna skozi celotno pot razvoja. (Ker ima knjiga naslov »Jugoslovenska književnost«, bi se morale skupne poteze, ista ali slična tendenca v določenih razdobjih, sorodna tematika itd. močneje poudariti.) Prvo pomembnejše sodelovanje pomeni za časa reformacije - iniciativa slovenskih protestantskih piscev za izdajanje hrvatskih protestantskih knjig. Nekoliko kasneje sta bila pri izdajanju svojih zgodovinskih del in bakrotiskov tesno povezana Valvasor in Hrvat Vitezović. V novejši književnosti je bila povezanost vse močnejša. Ilirizem je nekako nacionalno potrdil logičnost tega posrednega in neposrednega sodelovanja. Nacionalno obrambni boji so zahtevali od književnosti največ. V istem času so to vlogo opravičevali Jurčić in Levstik pri Slovincih, Senoa in Franjo Marković pri Hrvatih ter Ljubiša pri Srbih. Tendence v Markovićevem »Kohanu in Vlasti« je ista kot v Jurčić-Levstikovem Tugomeru; vsebinska »Tugomera« je spet dokaj podobna Demetrovi »Teuti« ob isti tendenci. Prišlo je do pravih vzporednic (prim.: Senoa - Kugina kuća in Askere - Nočna pomicna, Levstik - Martin Krpan; je prototip Ljubisevega »Kanjša Macdonovića«) in celo neposrednih vplivov; to je najbolj opazno pri Hrvatu Domjanicu, na katerega je močno vplival Zupančić in v manjši meri Kette. Predzadnja doba je to sodelovanje oziroma neodvisne vzporednosti pokazala pri dveh velikih umetnikih, pri Križiču in Prešihovem Vorancu. Oba sta izšla iz prve svetovne vojne in od nje vzpodbujena sta napisala neodvisno drug od drugega po idejni sorodni deli, prvi novele Hrvatski bog Mara, drugi roman Doberdob. Antimilitarizem in nacionalnost sta osnovni sorodni potez.

Hrvatska književnost je vedno hotela biti bolj zapadnjaška, srbska pa je mnogo bolj individualna in nacionalna. Vpliv na staro hrvatsko književnost - dalmatinsko in dubrovniško - z zahoda je bil precejšen. Prof. Barac je ta vpliv postavil na pravo mesto; osvobodil se je stare trditve (da je vse, kar je bilo napisano v Dubrovniku in Dalmaciji) več ali manj posnemanje italijanske književnosti, in novejšo povojno, da italijanskega vpliva sploh ni, da je ta književnost popolnoma nacionalna. Postavil je nekako srednjo sodbo, ki je edino pravilna; pri tem pa je bil v nekem pogledu celo preskromen in bi lahko n. pr. dosti bolj ocenil Marina Držića, če bi ga vzporedil z zahodno književnostjo, z Molièrom, ki je pisal celih sto let za Držićem, pa je v nekaterih svojih dramah (L'Avare, George Dandin ipd.) šibal isto in na podoben način, kot pred njim Držić. Vendar je danes Molière po vsem svetu znan, Držić pa le pri nas. Nemajhna ovira pri tem je seveda Držićev jezik, jezik malega naroda.

Narodno pesem je pisec uvrstil za dobo prosvetljenstva, kamor po odkritju in zbiranju spada. Premalo pa je poudarjen njen pomen za domaćo kulturo kot tudi vpliv srbske narodne pesmi na evropske romantične (Herder, Goethe itd.). Pisec trdi, da slovenske epske narodne pesmi niso opavale svojih ljudi, svojih junakov, ker Slovenci niso imeli domačih političnih vodij. To je deloma res, generalizirati pa se to pravilo ne more.

Ob prebiranju knjige ima Slovenc neprisrčen občutek, da je slovenska književnost najmanj skrbno prikazana, če ne upošteva makedonake. To je opazno tembolj, ker je srbska, posebno pa hrvatska odlično obdelana.

Pri Bohoriču pravi avtor, da je osnove slovenski pravopis; v resnici je v svoji slovnici le uzakoni rabo vseh tedanjih piscev, posebno Križiča. Ko omenja Barac hrvatskega pesnika Krsta Frankopana, ne pove, da je pesnil svoj »Gartice za čas kratitve« v slovensčini in da je Molièrova Georga Dandina prevajal v slovensčino. Starejši literarni zgodovinarji so celo pisali, da je vse to v hrvatsčini. Zakaj je Frankopan rabil slovensčino, pa še danes ni pojasnjeno. Hudo napako je zagrešil avtor, ko imenuje Jurija Japjia - jezuita Po mišljenju je bil ravno nasprotno - janzenit, po delu pa še bolj nasprotno jezuitom, ko je na osnovi Dalmatinske Biblije posredoval Sv. pismo ljudstvu.

Jurčića je postavil Barac v primeri s Stritarjem preveč v epizodnost in v tem poglavju slovenski pisatelji niso pravilno razporejeni. Jurčić vendar pomeni Slovincem

prav toliko kot Hrvatom Senoa. Napačna je trditev, da sta se dopolnjevala Levstik in Stritar. Dopolnjevala sta se Levstik in Jurčić; prvi je bil teoretik, kazipot, drugi pa praktični izvrševalec Levstikovih načrtov. Ta dva skupaj pa je v resnici dopolnjeval Stritar s svojo estetsko in literarno razgledanostjo in kot pisatelj s svojimi evropskimi motivi. Pogledi na literaturo pa so bili pri Levstiku in Stritarju različni. Zastarela je v knjigi tudi trditev o odločujočem vplivu Walterja Scotta na Jurčića.

Se slabše kot Jurčić je v knjigi prikazan Jenko. Sicer je lirika res teže predstaviti kot prozajista, vendar je Jenku odmerjen vse premerjen prostor. Jenko pomeni med Prešernom in moderno najboljšega lirika v pogledu izvirnosti, doživljenosti in izraznih sredstev.

Slovenska moderna je dala v primeri s srbsko ali hrvatsko najbolj kvalitetna dela. Vendar je obdelana na manjšem prostoru in premalo prečiščeno. Zato ni čudno, da se vrinejo napake, kot n. pr., da Zupančić dvajset let ni pesnil, ker namreč ta čas ni izdal nobene pesniške zbirke. Avtor tudi ni prodir do bistva Cankarja, ki je prikazan s preveč splošnimi oznakami. Slovenska moderna je dala za Prešernom najboljša dela kot na primer pri Srbih realizem ali pri Hrvatih obdobje med obema vojnama, ko so Hrvati dobili tako kvalitetna dela v liriki (A. B. Simić, Križič, Cesaric, Tadijanović), dramatik (Križič) in noveli (Križič, Kolar, Cesaric), da je po umetniški plati litera-

tura te dobe morda pomembnejša kot vsa prejšnja hrvatska literatura od ilirizma do moderne.

Zato je škoda, da ni avtor »Jugoslovenske književnosti« zaobsegel tudi obdobje med obema vojnama in podrobneje analiziral trojico: Andrić, Križič, Preših. S tem bi jugoslovenska književnost, predstavljena inozemstvu, pridobila glede individualnosti, nacionalnega obojeja, predvsem pa glede kvalitete.

Pri navajanju slovenskih del in imen je avtor Jugoslovenske književnosti uporabljal slovensčino, razen pri Levstiku in Stritarju. Pri tem so se vrinile nekatere napake, n. pr. Grajski prior namesto Grajski pisar pri Tavčarju; v imenskem kazalu je Janez Cop namesto Matija Cop, Kraigherjevo ime je Lojz ali Alojz, ne pa Alois, kot dosledno piše Barac. Narobe je tudi, da je Rožnik naselje pri Ljubljani itd.

Kot celota se priročnik odlikuje po dobrih družbenopolitičnih in zgodovinskih oznakah posameznih obdobj od srednjega veka do danes, po enotnem pogledu na razvoj, po jasnosti in enostavnosti, ki pa privede večkrat preveč v stil referata in tako manjka sistematična estetska in stilna oznaka. Odlikuje se po nekaterih odličnih prikazih oseb, kot n. pr. Prešerna, Karadžića, Kersnika, Vojislava Ilie in Levstika. Tako bo priročnik, ki je zaradi potrebe po dobrih tvorstnih knjigah doma, izšel v povečani nakladi 10.000 izvodov, dobro služil vsakomur. Janez Rotar

IZ NASIH KINODVORAN »LEPOTICE NOČ«

Ob filmih, kot so »Lepotice noči«, ni začel, da bi videl vse ali pa vsaj vse pomembnejše filme nekakega režiserja in si tako mogli ustvariti sliko njegovega dela. Ter spoznati njegovo značilnost.

Ko gledamo ta Clair'ov film, smo o nečem kmalu prepričani: da je to ena tistih umetnin, ki nas zabava s svojim filmom in nevsljivim humorom in ki skozi ta humor pove marsikatero resnico.

Martine Carol in Gerard Philippe v filmu »Lepotice noči«

Če zažemo kar pri naslovu: naslov je simbolizem, saj pomeni neko vrsto cvetja, ki šele po sončnem zahodu odpre svoj cvet. Tak cvet je tudi junak filma, mladi glasbenik Claude. Šele zvečer, ko uho ne sliši več dnevnega hrusa, se njegov duh spoočje in poišče utehe v sanjah.

Kulturne beležke

Štiri likovne razstave v Beogradu

V Beogradu so te dni štiri likovne razstave v umetniškem paviljonu na Kalemegdanu so odprli razstavo sodobne belgijske grafike. V galeriji ULUS razstavo del beograjskega kiparja Milovana Krstića, v Mestni galeriji pa razstavlja akvarele dr. Ro-

bert Hlavaty. Poleg Spacala je Hlavaty drugi tržaški umetnik, ki letos razstavlja v Beogradu.

V Galeriji grafičnega kolektiva pa so odprli razstavo del kiparke Milice Ribnikar in slikarja Marija Markarelija. Oba umetnika sodita med najbolj znane ustvarjalce mlade generacije beograjskih upodabljalcih umetnikov.

Igralec Lionel Barrymore umrl

Umrl je slavni ameriški filmski igralec Lionel Barrymore, ki je nastopal v televiziji in v radijskih dramah. Umrl je za srčno kapjo.

Slikanje pod vodo

V Mestni galeriji v Karlovcu so te dni odprli zanimivo slikarsko razstavo. Akademski slikar Alfred Krupa razstavlja med drugim štiri slike, ki jih je narisal v morju, z masko za podvodni lov na glavi. Papir, na katerem je slikal pod vodo, je na poseben način preprečil, barve pa so razredili z malo vode, ker je znano, da se barva v vodi skrči. Tako je umetnik napravil štiri podmoirske krajine. Ena slika prikazuje pešino v morju, druga flore in favno, tretja prikazuje podoba plavčev pod vodo. Zelo zanimiva je avtorov tretji, ki prikazuje slikarja v njegovem »dmorakem zlejnju«.

Nekaj novosti Narodne in univerzitetne knjižnice

Schwyzler E.: Griechische Grammatik. 3. Bde. München 1950-1953. (74 820-2.)

bert Hlavaty. Poleg Spacala je Hlavaty drugi tržaški umetnik, ki letos razstavlja v Beogradu.

V Galeriji grafičnega kolektiva pa so odprli razstavo del kiparke Milice Ribnikar in slikarja Marija Markarelija. Oba umetnika sodita med najbolj znane ustvarjalce mlade generacije beograjskih upodabljalcih umetnikov.

Igralec Lionel Barrymore umrl

Umrl je slavni ameriški filmski igralec Lionel Barrymore, ki je nastopal v televiziji in v radijskih dramah. Umrl je za srčno kapjo.

Slikanje pod vodo

V Mestni galeriji v Karlovcu so te dni odprli zanimivo slikarsko razstavo. Akademski slikar Alfred Krupa razstavlja med drugim štiri slike, ki jih je narisal v morju, z masko za podvodni lov na glavi. Papir, na katerem je slikal pod vodo, je na poseben način preprečil, barve pa so razredili z malo vode, ker je znano, da se barva v vodi skrči. Tako je umetnik napravil štiri podmoirske krajine. Ena slika prikazuje pešino v morju, druga flore in favno, tretja prikazuje podoba plavčev pod vodo. Zelo zanimiva je avtorov tretji, ki prikazuje slikarja v njegovem »dmorakem zlejnju«.

Nekaj novosti Narodne in univerzitetne knjižnice

Schwyzler E.: Griechische Grammatik. 3. Bde. München 1950-1953. (74 820-2.)

SPORT IN TELESNA VZGOJA

TEKMOVANJE ZA POKAL »LJUDSKE PRAVICE«

UBRALI SO PRAVILNO POT

TVD Partizan Škofja Loka zasluži za svoje delo vse priznanje

Med telesnovzgojnimi društvi, ki so letos imela lepe uspehe, je tudi Partizan Škofja Loka. Društveni funkcionarji so vložili mnogo truda in dela, da so v tako veliki meri zainteresirali domačo mladino za telesno vzgojo. To je bil tudi njihov poglavitni cilj v letošnjem letu, ki so ga v celoti izpolnili. Petdeset novih

S telovadnim društvom iz Zrečnjana so imeli letos telovadni dvboj mladink v Škofji Loki. Dvboj so izigubili s tesno razliko štirih točk.

Člani TVD Partizan Škofja Loka so letos sodelovali tudi na telovadnih nastopih v Gorenji vasi, Stražišču in Trziču.

VELIKA AKTIVNOST SEKCIJ

V sklopu TVD Partizan Škofja Loka delujejo tudi odbojkarstva, košarkarska, smučarska in nogometna sekcija.

Odbojkarji so pravzaprav šele letos začeli, vendar že sedaj so dajo med najmočnejše v okraju. Nastopili so na turnirju v Trziču ter v prijateljskih tekmah v Kranju, Medvodah, Idriji in drugod. Člani sekcije so si letos s prostovoljnimi delom uredili dve igrišči.

Tudi košarkarji so letos ustanovili svojo sekcijo. Na svojem

novem igrišču so imeli številno prijateljske tekme, ki so vzbudile pri domačinih veliko zanimanja. Večkrat so se pomerili s košarkarji iz Jesenic, Kranja, Litije, Medvoda in drugih krajev.

Kot v vseh partizanskih društvih, je tudi v Škofji Loki veliko zanimanje za smučanje. 29 tekmovalcev društva je letos na okrajnem prvenstvu v veselalomu, tekih in skokih.

TVD Partizan Škofja Loka je eno izmed redkih društev, ki ima v svojem sklopu tudi nogometno sekcijo. Sekcija je vključena v gorenjsko nogometno podzvežo in je žela lepe uspehe. Ob priliki državnih praznikov so sodelovali na številnih nogometnih turnirjih v Radovljici, na Bledu in v Lescah.

Iz vseh teh podatkov je razvidno, da je bilo društvo letos zelo marljivo, saj je sodelovalo skoro na vseh prirreditvah v svojem okraju, pa tudi drugje.

Na pomoč smučarjem!

Včerašnji posvet je nakazal vse pereče probleme, ki jih bo treba premagati, če hočemo, da bo smučanje postalo pri nas množično in kvalitetno

Članov, predvsem mladine, se je letos vključilo v TVD Partizan Škofja Loka.

ВСІ ОДЕЛКИ ПРІДНО ВАДІЮ

TVD Partizan Škofja Loka se predvsem lahko pohvali s tem, da v njem redno vadijo prav vsi oddelki od cicibanov, ki jih je 45, pa do članov. V društvu se zaveda, da mora biti vadba vsestranska in koristna. Da bi to dosegli, so letos poslali nekaj članov na strokovne telovadne tečaje, ki so bili na Bledu, v Mozirju in v Ljubljani. S starši in svojci svojih članov so se odborniki društva na skupnem sestanku pogovorili o delu z mladino. Prav tako so imeli sestanek članstva, na katerem so analizirali delo v društvu.

Razgibano in marljivo delovanje v društvu je imelo za posledico vidne uspehe, ki so jih dosegli doma pri izvedbi številnih akademij in nastopov, kakor tudi na raznih tekmovaljih drugje.

KVALITETEN IN MNOŽIČEN NASTOP

Letos poleti je društvo izvedlo svoj redni telovadni nastop, na katerem so sodelovali tudi dijaki osnovne šole, gimnazije in vajenske šole. Poleg njih so pri nastopu sodelovali tudi telovadci iz Trziča, Stražišča in Gorenje vasi. Čeprav je prireditelj motilo slabo vreme, je v celoti dobro uspelo. V počastitev Dneva vstaje in rojstnega dne maršala Tita so priredili dve akademiji, na katerih so nastopili vsi oddelki društva.

V Škofji Loki so imeli letos tudi okrajno prvenstvo v ljudskem mnogoboju, ki so se ga iz domačega društva udeležile po ena vrsta članov, mladincev in mladink. Na republiškem prvenstvu v Ljubljani pa sta tekmovali dve vrsti.

83 držav povabljenih na olimpiado v Melbourneu

Avstralija je kot organizator olimpiade leta 1956 povabila na to največje športno tekmovalstvo 83 držav. Dolej so svojo udeležbo potrdili samo ZDA in Nova Zelandija.

Potrjeni so novi evropski rekordi

Rim, 23. nov. Evropski komite mednarodne atletske federacije je na sestanku v Rimu potrdil naslednje nove evropske rekorde: pri moških 1000 m: 2:00 m; Fütterer (Nemčija) 20,9; 3000 m:

Ljubljana, 23. novembra. Zveza športov Slovenije je za danes sklicala sestanek, na katerem so obravnavali probleme smučarskega športa v Sloveniji. Posvetovanje so se razen predstavnikov športnih organizacij in ve Slovenije udeležili tudi zastopniki političnih organizacij, kulturnih ustanov in gospodarskih podjetij. Namen posvetovanja je bil pomagati smučarski zvezi in najti način za reševanje njenih problemov, predvsem pri uvajanju smučarskega športa med mladino, ki je zanjo vreden vir zdravja.

Podpredsednik smučarske zveze Slovenije inž. Pohar je v referatu seznanil navzoče s številnimi preučili vprašanji, ki se postavljajo pred smučarsko organizacijo. Kot glavni problem je navedel izredno visoke cene smučarskih rekvizitov. Za vsakega smučarja je cena opreme okoli 39.000 din, medtem ko znaša cena za opremo vrhunskih smučarjev (pri tem je mislil nvoženjsko opremo) neprimerno več, saj stanejo samo tekmovalne smučke okoli 370.000 dinarjev.

Prav to je glavni vzrok, da v smučarske vrste ni dovolj ljudi priliti mladine. Položaj se bo izboljšal šele tedaj, ko bo cena za smučarsko opremo naše mladine in pionirjev zmogljiva. Zato je SZS pred kratkim začela akcijo za zbiranje sredstev, s katerimi bi nabavila smučki in jih za malenkostno odškodnino odstopila društvom. Šolam ali tudi posameznim nadarjenim mladim tekmovalcem.

Nadaje je tov. Pohar poudaril, da je za razvoj smučanja pri nas potreben tudi večji in boljši instruktorski kader. Danes se pri nas opaža predvsem velike pomanjkanje smučarskih delavcev, ki bi znali pritegniti mladino. Potrebno bi bilo, da naše družbene organizacije, predvsem LMS, SZDL in tudi ZK dajo ljudi, ki bi bili voljni delati kot organizatorji na smučarskem področju. Mnogo bi pomagal tudi Svet za prosveto in kulturo s tem, da bi učitelje in profesorje telesne vzgoje, ki imajo veselje za organizacijo smučarskega športa, nameščal v kraje, kjer bodo lahko delali na tem področju.

Posebeo pereč problem, ki se sedaj postavlja pred našo smučarsko organizacijo, pa je stanje smučarstva na Primorskem. Ta del naše domovine je bil zaradi dolge okupacije zanemarjen. Danes v teh krajih primanjkuje smučarskih naprav, smučarskih delcev, rekvizitov in smučarskih delavcev. Zato bi bilo treba uditelji tem krajem izdatno pomoč.

Na koncu svojega referata se je tov. Pohar dotaknil vprašanja našega vrhunjskega smučanja. V tem športu pomembno Slovenci še vedno jedro državnih reprezentance in verjetno je v tem športu so ostali naši vrhunski tekmovalci čisti amaterji. Toda s tem, da so čisti amaterji, še ni rečeno, da zanje niso potrebni večji izdatki. Če hočemo dvigniti kvaliteto teh vrhunskih smučarjev, jim moramo omogočiti boljše priprave. Naše alpske smučarje je treba poslati na priprave v inozemstvo, ker pri nas nimamo za to ugodnih terenov, ki bi mogli nuditi smučarjem, ki moramo tudi opremo, ki sedaj nikakor ne ustreza in je često tudi za vržne njihovih neuspehov. Vse to pa zahteva njihovi neuspehi. Vse to pa zahteva njihovi neuspehi. Vse to pa zahteva njihovi neuspehi.

Posamezni diskusiji so dejali različne predloge, ki naj bi pomagali izboljšati sedanje stanje. Naj bodo gospodarske organizacije in prihajajoči ugoditi vsem prošnjam, ki prihajajo iz strani dan od raznih športnih društev in organizacij. Teza je preveč. Gospodarska podjetja pa naj bi se vendarle lotila naloge, kaj je napraviti. Upravi odboj je mislila nad tem, kaj je napraviti. Upravi odboj je mislila nad tem, kaj je napraviti. Upravi odboj je mislila nad tem, kaj je napraviti.

Diskusija je skratka prikazala stanje zimskega športa pri nas. Glavni poudarek je bil, da morajo biti v smučarstvu postali bolj množični in da morajo imeti postali bolj množični in da morajo imeti postali bolj množični.

SVETOVNO PRVENSTVO V STRELJANJU JUGOSLOVANI SEDMI Z MALOKALIBRSKO PUŠKO

Caracas, 23. nov. (AFP). Jugoslovani je zasedla sedmo mesto na svetovnem strelskem prvenstvu v streljanju s precizno malokalibrsko puško iz treh položajev. Dosegla je 5638 krogov, od tega 200 polnih zadetkov.

Rezultati posameznih tekmovalcev našega moštva so: Bončić 1134, Mašek 1135, Čuk 1135, Pravhart 1118, Petrovič 1108 krogov.

VESTI IN DOGODKI

Robinson se vrača v ring. Ray »Sugar« Robinson znani bokser srednje kategorije se bo ponovno pojavil na ringu. Podpisal je pogodbo za dvboj s Joe Rindonom, ki bo 8. decembra v Detroitu.

Proslava Dneva republike v Narodnem domu

»Partizan« Narodni dom bo imel proslavo »Dneva republike« v Narodnem domu, udeležo v čim večjem številu.

Čarjev, jim moramo omogočiti boljše priprave. Naše alpske smučarje je treba poslati na priprave v inozemstvo, ker pri nas nimamo za to ugodnih terenov, ki bi mogli nuditi smučarjem, ki moramo tudi opremo, ki sedaj nikakor ne ustreza in je često tudi za vržne njihovih neuspehov. Vse to pa zahteva njihovi neuspehi. Vse to pa zahteva njihovi neuspehi. Vse to pa zahteva njihovi neuspehi.

Posamezni diskusiji so dejali različne predloge, ki naj bi pomagali izboljšati sedanje stanje. Naj bodo gospodarske organizacije in prihajajoči ugoditi vsem prošnjam, ki prihajajo iz strani dan od raznih športnih društev in organizacij. Teza je preveč. Gospodarska podjetja pa naj bi se vendarle lotila naloge, kaj je napraviti. Upravi odboj je mislila nad tem, kaj je napraviti. Upravi odboj je mislila nad tem, kaj je napraviti.

Diskusija je skratka prikazala stanje zimskega športa pri nas. Glavni poudarek je bil, da morajo biti v smučarstvu postali bolj množični in da morajo imeti postali bolj množični in da morajo imeti postali bolj množični.

Rezultati posameznih tekmovalcev našega moštva so: Bončić 1134, Mašek 1135, Čuk 1135, Pravhart 1118, Petrovič 1108 krogov.

»Partizan« Narodni dom bo imel proslavo »Dneva republike« v Narodnem domu, udeležo v čim večjem številu.

Rezultati posameznih tekmovalcev našega moštva so: Bončić 1134, Mašek 1135, Čuk 1135, Pravhart 1118, Petrovič 1108 krogov.

»Partizan« Narodni dom bo imel proslavo »Dneva republike« v Narodnem domu, udeležo v čim večjem številu.

Rezultati posameznih tekmovalcev našega moštva so: Bončić 1134, Mašek 1135, Čuk 1135, Pravhart 1118, Petrovič 1108 krogov.

»Partizan« Narodni dom bo imel proslavo »Dneva republike« v Narodnem domu, udeležo v čim večjem številu.

Rezultati posameznih tekmovalcev našega moštva so: Bončić 1134, Mašek 1135, Čuk 1135, Pravhart 1118, Petrovič 1108 krogov.

»Partizan« Narodni dom bo imel proslavo »Dneva republike« v Narodnem domu, udeležo v čim večjem številu.

Rezultati posameznih tekmovalcev našega moštva so: Bončić 1134, Mašek 1135, Čuk 1135, Pravhart 1118, Petrovič 1108 krogov.

DNEVNE NOVICE

Uprava za ceste OLO Ljubljana obveščala sporoča: Zaradi popravila mostu bo cesta 1222 v km 3690 na odseku Ig-Draga z dne 23. nov. 1954 do praklica zaprta. Promet bo preumernje na cesti 1207 Ig-Skofljica-Draga.

Klub kulturnih delavcev v ljudno obveščala svoje članice, da bo klub v Cetrtek, 25. nov. zaprt, ker bodo klubski prostori oddani za sprejem ob kongresu internistov.

FLEX — FLEX — FLEX gre od ust do ust. Čisti idealno vse madeže: masti, olja, smole, znojia itd. Dobi se v vsah drogerijah.

**Koteks odkupuje
svinjske kože 1 a
kg. — 200.—**

Novost na našem trgu je JELA šil za kopeli. Osvetljuje, jača in krepi živca. Dobi se v drogerijah in parfumerijah.

Čisti svoj štedilnik samo s Kromovim prahom. Z malim trudom boš imela vzorno čist štedilnik. Zahtevaj originalen zavitek.

Govila krompirja preprečuje Krosan. Zato vsakdo svojo ozemljico posipa s KROSANOM. Imajo ga vse drogerije, semenarne, zadruga itd.

PREDAVANJA

Priljubljeni odbor sekcije konstruktivcev Društva gradbenih inženirjev in tehnikov vabi na ustanovni občni zbor, ki bo dne 26. novembra ob 20 v dvorani stavbe, Erjavčeva cesta 11, soba 4. Dnevni red: 1. Volitve delovnega predsedstva in komisij; 2. poročilo pripravljavnega odbora, 3. sprejem pravil, 4. volitve upravnega odbora, 5. razno. Pred pričetkom občnega zboru bo predaval doc. dr. ing. S. Turk o »Direktnem projektiranju betona na osnovi zahtevane trdnosti in zahtevane koncičnosti«.

GLEDALIŠČA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA

Sreda, 24. nov. ob 20: Irwin Shaw: »Dobri ljudje«. Abonma F. Cetrtek, 25. nov. ob 20: Bernard Shaw: »Candida«. Premiera. Izven.

Petek, 26. nov. ob 19.30: Goldoni: »Laznik«. Abonma red Petek i popoldanski; ob 20: Bernard Shaw: »Candida«. Abonma red B.

Sobota, 27. nov. ob 20: Bernard Shaw: »Candida«. Abonma red D. Nedelja, 28. nov. ob 20: Irwin Shaw: »Dobri ljudje«. Izven in za podež.

Umrlji so v Ljubljani

Centa Marija, gospodinja. Pogreb bo danes ob 15.30 na Zalah.

Urbančič Nežka, gospodinja. Pogreb bo danes ob 15.30 na Zalah.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega ljubljanskega sina

ANTONA CENTA

dijaka se iskreno zahvaljuje vsem, ki so ga spremlili v njegov prenehanj grob in ga obuili s cvetjem. Posebno zahvalo govori tudi, kakor tudi vsem množičnim organizacijam občine Brezovica in okraja Ljubljana, LIP Podpeč, razreda VI. drž. gimnazije za poslovalne besede ob odprtem grobu ter vsem, ki so nam kakorkoli izkazali sočustvovanje in nam skušali lajšati bol. Zahaloča mama in sestre

Hotel
ROMAN
VICKI BAUM
Sangaj

Vstal je, potisnil mizo z opijevo pipo od sebe, dal fantu nekaj novičev, se glasno zasmeljal in odšel. Doma se je potrkal po mogočnem pranjem kožu in pomislil: močnejši sem od velikega dima. Preden se je vrnil v mesto ob Zahodnem jezeru, je priključil svojo banko bankam, ki so se združile, da bi prevzele trgovino z opijem. In kupil je zaboj z dvanajstimi steklenicami whiskyja, močne pijače tujev, ki mu je posebno ugajala.

Z obiskom v Sangaju je bil zadovoljen tako, da je po smrti svojega družabnika gospoda Wu Tsinga premestil svojo banko tja in naložil tam v zemljišča mnogo denarja. Kakor je pričakoval, se je dvignila cena opija do oblakov in zaslužil je dobro sam, pa tudi za svoje odjemalca. Videl je, kako se mesto širi in razteza ko mlada žival, ki hoče rasti, in zavohal je denar v nezazidanih, praznih parcelah. Kmalu se je zgodilo tako, da je Cang zaslužil denar pri vsem, česar se je lotil.

Revolucija ga je našla na pravi strani, kajti videl jo je, kako prihaja. Tuje delnice, ki jih je kupil, so poskočile. Kmalu je bil udeležen pri vsem, kar je bilo v Sangaju, in njegov denar je delal na mnogih krajih hkrati. Njegovi so bili hoteli v središču tujeja mesta in kočje v predmestjih, kjer so stanovali kuljji. Imel je bombazne in železniške delnice in bil je prvi mož, ki je kupil avto kakor tujec. Udeležen je bil pri delniški družbi, ki je posojala rikaše, pa tudi pri prvih kinematografskih poslovanjih, pri kitajskem gledališču v Ulici Edvarda VII. in pri mnogih javnih hišah, ki-

RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za sredo, 24. nov. Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 12.30, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00.

5.00—6.30 Dobro jutro, dragi poslušalci (Pester glasbeni spored) - vmes ob 6.30 Tržni pregled — 6.35 Pohorski fantje pojo in igrajo (Prenos iz Maribora) — 7.10 Jutrarnji orkestralni spored — 7.30 Gospodinski nasveti — 7.40—8.00 Zabavna glasba, vmes reklame — 11.00 Radijski koledar — 11.05 Glasbena medigra — 11.15 Soliska ura za višjo stopnjo: Oskar Hudales: Spartak — 11.45 Domače pesmi in napevi — vmes od 12.00—12.10 Kmetijski nasveti — 12.45 Zabavna glasba, vmes reklame — 13.00 Jezikovni pogovori (ponovitve) — 13.15 Za vsakogar nekaj — 14.00 Gledališče in filmi — Franc Srimpf: Glavni dve premieri Mariborske Drame — 14.10 Od Triglava do Ohrida (Pisan spored pesmi in plesov narodov Jugoslavije) — 15.15 Lahka glasba — 15.30 Soliska ura za nižjo stopnjo: Vladimir Nazor: Mali svetilničar — 16.00 Glasbena medigra — 16.30 Utrinki iz literature: Ivan Ribič: Ljudje onkraj reke (odlomci) — 16.30 Zeleni ste — poslušalci! — 17.10 Naši in inozemski solisti pred mikrofonom — 18.00 Ljudje med seboj — 18.15 Glasbeni mozaik — 19.30 Mednarodna radijska univerza — 19.00 Radijski dnevnik — 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame in objave — 20.00 Claude Debussy: Pelléas in Melisande (nadaljevanje) — 22.15 do 23.00 Plesna glasba.

22.15—23.00 UKV program: Nočni koncert.

23.00—24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba).

Za šport in lepoto samo

kozmetični izdelki. Ne pozabite — NARTA.

Vesti iz Kranja

PRESEKNO GLEDALIŠČE KRANJ

Cetrtek, 25. nov. ob 18: Husson: »Srečna črtas«. Red C in izven.

Petek, 26. nov. ob 20: Husson: »Srečna črtas«. Red B in izven.

Sobota, 27. nov. ob 18: Spicar-Piš: »Naj bo stara ali pa mlada, spevoigra. Popoldanska predstava. Izv.

Nedelja, 28. nov. ob 18: Spicar-Piš: »Naj bo stara ali pa mlada, spevoigra. Popoldanska predstava. Izv.

Sreda, 24. nov. ob 20: F. Žižek: »Miklova Zala«. Ljudska igra z godbo, petjem in plesom. Izven. (Zala — Z. Bečeva, Almira — M. Strukljeva).

Sobota, 27. nov. ob 20: Spicar-Piš: »Naj bo stara ali pa mlada, spevoigra. Popoldanska predstava. Izv.

Nedelja, 28. nov. ob 18: Spicar-Piš: »Naj bo stara ali pa mlada, spevoigra. Popoldanska predstava. Izv.

Sreda, 24. nov. ob 20: Irwin Shaw: »Dobri ljudje«. Abonma F. Cetrtek, 25. nov. ob 20: Bernard Shaw: »Candida«. Premiera. Izven.

Petek, 26. nov. ob 19.30: Goldoni: »Laznik«. Abonma red Petek i popoldanski; ob 20: Bernard Shaw: »Candida«. Abonma red B.

Sobota, 27. nov. ob 20: Bernard Shaw: »Candida«. Abonma red D. Nedelja, 28. nov. ob 20: Irwin Shaw: »Dobri ljudje«. Izven in za podež.

Sreda, 24. nov. ob 19.30: Hristič: »Ohridska legenda«. Balet. Abonma red A.

Cetrtek, 25. nov. ob 19.30: Musorgski: »Soročinski sejeme«. Abonma red H. Petek, 26. nov. ob 19.30: Donizetti: »Lucia Lammermoorska«. Premiera. Izven.

Sobota, 27. nov. ob 19.30: Rossini: »Seviljski brivce«. Izven in za podeželje.

Nedelja, 28. nov.: Zaprtlo. Ponedeljek, 29. nov.: Zaprtlo. Torek, 30. nov. ob 19.30: Gotovac: »Ero z onega sveta«. Izven in za podeželje.

Sreda, 24. nov. ob 19.30: Hristič: »Ohridska legenda«. Balet. Abonma red A.

Cetrtek, 25. nov. ob 19.30: Musorgski: »Soročinski sejeme«. Abonma red H. Petek, 26. nov. ob 19.30: Donizetti: »Lucia Lammermoorska«. Premiera. Izven.

Sobota, 27. nov. ob 19.30: Rossini: »Seviljski brivce«. Izven in za podeželje.

Nedelja, 28. nov.: Zaprtlo. Ponedeljek, 29. nov.: Zaprtlo. Torek, 30. nov. ob 19.30: Gotovac: »Ero z onega sveta«. Izven in za podeželje.

Sreda, 24. nov. ob 19.30: Hristič: »Ohridska legenda«. Balet. Abonma red A.

Cetrtek, 25. nov. ob 19.30: Musorgski: »Soročinski sejeme«. Abonma red H. Petek, 26. nov. ob 19.30: Donizetti: »Lucia Lammermoorska«. Premiera. Izven.

Sobota, 27. nov. ob 19.30: Rossini: »Seviljski brivce«. Izven in za podeželje.

Nedelja, 28. nov.: Zaprtlo. Ponedeljek, 29. nov.: Zaprtlo. Torek, 30. nov. ob 19.30: Gotovac: »Ero z onega sveta«. Izven in za podeželje.

Sreda, 24. nov. ob 19.30: Hristič: »Ohridska legenda«. Balet. Abonma red A.

Cetrtek, 25. nov. ob 19.30: Musorgski: »Soročinski sejeme«. Abonma red H. Petek, 26. nov. ob 19.30: Donizetti: »Lucia Lammermoorska«. Premiera. Izven.

Sobota, 27. nov. ob 19.30: Rossini: »Seviljski brivce«. Izven in za podeželje.

Nedelja, 28. nov.: Zaprtlo. Ponedeljek, 29. nov.: Zaprtlo. Torek, 30. nov. ob 19.30: Gotovac: »Ero z onega sveta«. Izven in za podeželje.

Sreda, 24. nov. ob 19.30: Hristič: »Ohridska legenda«. Balet. Abonma red A.

Cetrtek, 25. nov. ob 19.30: Musorgski: »Soročinski sejeme«. Abonma red H. Petek, 26. nov. ob 19.30: Donizetti: »Lucia Lammermoorska«. Premiera. Izven.

Sobota, 27. nov. ob 19.30: Rossini: »Seviljski brivce«. Izven in za podeželje.

Nedelja, 28. nov.: Zaprtlo. Ponedeljek, 29. nov.: Zaprtlo. Torek, 30. nov. ob 19.30: Gotovac: »Ero z onega sveta«. Izven in za podeželje.

VESTI IZ MARIBORA

Dežurna lekarna v sredo, dne 24. novembra: lekarna »Tabore, Trg revolucije 3.

KINO

PARTIZAN: Nemški film: »Grehe. UDARNIK: Ameriški barvni film: »Rimske počitnice«. POBREŽJE: Ameriški barvni film: »Obzorja na zabodu«. STUDENCI: Ameriški film: »Onstran »Missourija«.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Sreda, 24. nov. ob 20: Smetana: »Prodana nevesta«. Red C. Cetrtek, 25. nov. ob 19.30: Vojnovič: »Nevihita«. Red ZIS.

CELJSKE VESTI

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Cetrtek, 25. nov. ob 20: Erakin-Rousin-Gray: »Lepa Helena ali veselje do življenja«. Abonma red Cetrtek in izven.

Petek, 26. nov. ob 15: Erakin-Rousin-Gray: »Lepa Helena ali veselje do življenja«. I. solski abonma.

ZAMENJAMO

TRAKTOR »ANSALDO«

goseničar tipa TCA 60, Diesel, fabrikata Alfa Romeo, tipa 430 TR, 4-cilindrski, jakosti 60 KS, s štirimi brzini naprej in eno nazaj,

ZA TRAKTOR »UNIMOG«

Diesel, na kolesih. Ponudbe pošljite na naslov

»GEOFIZIKA«

podjetje za uporabno geofiziko, ZAGREB, KUPSKA 2, telefon 35-950 ali 39-916. 2305

BERITE IN NAROČAJTE

»LJUDSKO PRAVICO«

Obveščamo vse poverjenike Prešernove družbe,

da bomo pričeli z razdeljevanjem knjižnih zbirk prihodnji mesec. Zato opozarjamo vse, ki članarino še niso poravnali, da jo poravnajo najkasneje do 10. decembra t. l. Poverjenikom, ki članarino ne bodo poravnali do tega roka, bomo knjige zadržali, dokler ne plačajo dolžnih zneskov.

PREŠERNOVA DRUŽBA

KINO »TRIGLAV«

Mehiški film

»Zapor za žene«

in tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. — Mladini izpod 16 let vstop prepovedan.

KINO »UNION«: Angl. barvni film: »Melba«. Brez tednika. Predstava ob 16, 18.15 in 20.30. Prodaja vstopnic od 9.30—11 in od 15 dalje.

KINO »KOMUNA«: Franc. film: »Le-potice noče«. Prodaja vstopnic od 15, 17, 19 in 21. Prodaja vstopnic od 9.30—11 in od 14 dalje.

KINO »SLOGA«: Amer. barvni film: »Proti vsem zastavam«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Danes zadnjič!

Ob 10 matineja franc. filma: »Le-potice noče«. Prodaja vstopnic za matinejo od 9—10, za popoldanske predstave pa od 9.30—11 in od 15 dalje.

KINO »SOCA«: Slov.-nemški film: »Grehe«. Tednik. Predstavi ob 18 in 20. Mladini izpod 16 let vstop prepovedan. Prodaja vstopnic od 10—11 in od 17 dalje.

KINO »LITOSTROJ«: Francoski film: »Fanfan la Tulipe«. Predstava ob 20. ur. Prodaja vstopnic uro pred predstavo. — Občinstvo obveščamo, da bomo od 27. nov. do 1. dec. predvajali ameriški barvni film: »V vrtincu«. Cene vstopnicam 40 in 60 din.

JESENICE: »RADIO«: Ameriški film: »Zgodbe iz predmestja«. Predstavi ob 18 in 20. — »PLAVZ«: Angleški barvni film: »Vzpon na Everest«. Predstava ob 17.

CELJE: »UNION«: Svedski film: »Margit«. Predstavi ob 18 in 20. — »DOMER«: Franc. film: »Zaljubljeni iz Toleda«. Predstavi ob 18.15 in 20.15.

KRANJ: »STORŽIČ«: Angleški barvni film: »Henrik V.« Predstavi ob 17 in 20. Prodaja vstopnic od 16 dalje.

PTUJ: Ameriški film: »Zmaga ali smrt«.

KINO »ŠIŠKA«

Mehiški film

ZAPOR ZA ŽENE

In tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. Mladini pod 16. leti vstop prepovedan

PODJETJE ZA RAZIKOVANJE IN KONSOLIDACIJO TERENA

»Elektrosond«

ZAGREB, TRG REPUBLIKE 1

poziva svoje bivše delavce in uslužbenice, ki so delali v podjetju »Elektrosond« leta 1952 in še niso prejeli presežka plačnega sklada,

da pošljejo podjetju zahtevo za izplačilo pripadajočega presežka. V zahtevi naj navedejo tudi svoj točen naslov.

Prav tako se pozivajo bivši delavci in uslužbenici podjetja »Elektrosond«, ki so delali v podjetju med 1. VII. 1953 do zaključno 30. VI. 1954 in ki niso dobili vrnjenega 10-odstotnega odbitka mesečnega zaslužka, da to zahtevajo od podjetja z navedbo svojega točnega naslova.

Zahtevki za izplačilo, ki jih bo podjetje prejelo tri mesece po objavi tega poziva, ne bodo upoštevani, niti jih podjetje ne bo izplačalo.

UPRAVNI ODBOR PODJETJA »ELEKTROSOND«
2306

tajskih, korejskih, japonskih in mednarodnih. Največ pa je zaslužil B. G., kakor so ga kmalu klicali v Sangaju, na državljanskih vojnah, na pohodih generalov in vojskovođj in na medsebojnih bojih pokrajini. Nekateri vojskovođje so bili njegovi prijatelji, popival je z njimi, jim prirajal gostije, na katerih so jim stregla dekleta in jih zabavala. Prodajal jim je orožje in strelivo, zaslužil pri tem, jim posojal denar proti visokim obrestim, da bi lahko plačali, kar so kupili, oni pa so mu zastavljali davke, ki so jih izzemali iz svojih okrajev. Cang jim je pomagal izmišljati si davke. Pri tem je mislil samo na najpreprostejše zadeve, ki se dogajajo v življenju vsakega človeka. Rojstvo, poroka, smrt. Z denarjem, ki ga je zaslužil z davki na krste, je kupil vladi prvo letalo.

Svojim prijateljem je bil dober prijatelj, sovražnikom pa nezprosen sovražnik. Znal je spati osemindeset ur in osemindeset ur bedeti, pri pijančevanju je lahko spravil pod mizo vsakega moškega, potem pa je odšel domov in napravil zamotano kalkulacijo. Na svoj petindeseti rojstni dan je stavil, da bo spal ponoči z desetimi cipami, in stavo je dobil. Trop priležnic, služabnikov, privržencev in prislednikov ga je spremljal povsod. Rad je gledal usmrtnice in povozil je mnogo ljudi, psov in prašičev, ko je dirjal z avtom po obupnih cestah Kitajske; šel je na vsake konjske dirke in navdušeno je letal. Govoril je dobro angleški in francoski ter razumel dovolj ruski, da se je otepal beloruskih deklet v nočnih klubih in sovjetskih emisarjev. Pošiljal je dobival je mnogo daril, velikanske srebrne plošče s hvalnimi napisli, plošče, na katerih je še visel listek s ceno. Ko ga je neki častnik napadel, ga je kupil in razbil riževe sklode krivih uradnikov. Odtlej so ga imenovali častnik dobrotnika Kitajske. Imel je denar, moč, imel je moč.

Toda v tem velikem in mogočnem življenju je bilo votlo in boleče mesto: to je bil Cang Yutsing, sin. Edini sin, kajti niti s svojo ženo, niti z vsemi svojimi priležnicami orjak ni mogel zploditi drugega otroka. Vtem ko se je Cang v Sangaju ukvarjal

s svojimi posli, potoval po deželi, zdaj v Kanton, kjer so vladali revolucionarji, zdaj spet v Peking, kjer je vladal vojskovođja za vojskovođjo in kjer so kdaj pa kdaj posadili na prestol celo cesarja, vtem ko je zajemalo njegovo življenje čedalje večji krog, je ostala hiša ob zahodnem jezeru malone nedotaknjena in nespremenjena. Za črnimi dvokrilnimi vrati so se razprostirala dvorišča in tam so stale hiše, tam je živel družina, delali so služabniki in sužnje, žgali kadilo pred tablicami prednikov, tam je odcvetela Lilien. Toda Yutsing, ki je bil prišel na svet z enim zobom v ustih, se ni razvil v moža, kakršnega si je želel njegov oče. Rodil se ni na reki, marveč v svileni postelji, in čim starejši je bil, tem bolj je bil podoben svojemu dedu mandarinu. Zobje so mu rasli težko in kot otrok je prebolel mnoge bolezni. Vsaokrat, ko je prišla do Čanga vest, da je njegov sin bolan, je prekinil vse posle in odpotoval domov. Skušal je omiliti svoje težke korake in svoj mogočni glas, in sedel je k postelji vročičnega sina in mu hotel vdihniti in oddati nekaj svoje moči. Toda otrok ga je gledal resno in se ni nasmehnil, ko je zagledal očeta. Imel je ozke prsi, upognjena ramena, slonokošen obraz starih družin izobraženih ljudi. Kmalu po svojem tretjem rojstnem dnevu je jel vpraševati po znakih, napisanih na stenskih prepogah. Čeprav je bil s svojim očetom zmeraj vljuden in spoštljiv, je bilo vendar videti ko da se ga boji. Cang se je mnogo ukvarjal s tem edinim sinom, ukvarjal bolj kakor kdajkoli s kakim človekom ali stvarjo. Toda ostala sta kakor na dveh bregovih široke reke in nista se približala drug drugemu.

Stari učitelj je še zmeraj stanoval na enem zunanjih dvorišč in tudi njegov sin, zdaj takisto učitelj. Od teh dveh se je Yutsing kmalu naučil prvih znakov, dve sto štirinajstih, ki se jih je svoj čas naučil tudi njegov oče, in prvih Konfucijevih nauk. Cang je temu nasprotoval. Po revoluciji je bil Konfucij odžagan, in zdaj je veljalo boljše učenje od papagajske naguljenosti izobražencev. V hiši je bilo preveč žensk, in Yutsing ni imel okrog sebe moških, s katerimi bi se lahko pomeril ali s katerimi bi se moral boriti.

ČESTITAMO VSEM DELOVNIM
LJUDEM OB DNEVU OBLETNICE SO-
CIALISTIČNE JUGOSLAVIJE IN BORBE
ZA NAŠO GOSPODARSKO NEODVIS-
NOST IN GRADITEV SOCIALIZMA!

Okrajni ljudski odbor
Ljudski odbor mestne občine
OK ZKS
OO SZDL

P T U J

GRADBENO
PODJETJE
DRAVA
P T U J

čestita vsem delovnim kolektivom
ob prazniku dneva ustanovitve
nove Jugoslavije in jim želi čast-
nih zmag v borbi za izgradnjo
naše socialistične domovine!

IZVRŠUJEMO VSA V GRADBE-
NO STROKO SPADAJOČA DELA

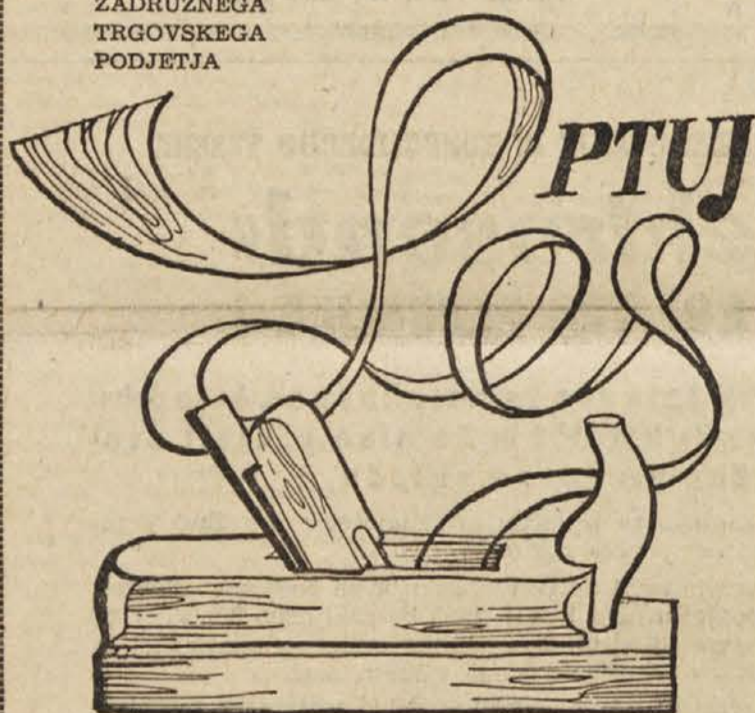
DELOVNI KOLEKTIV

Delovni kolektiv
MESTNE KLAVNICE
v Zagorju

čestita ob prazniku 29. novembra
vsemu delovnemu ljudstvu mesta Zagorja

Delovni kolektiv

ZADRUŽNEGA
TRGOVSKEGA
PODJETJA

čestita vsem delovnim kolektivom in delovnemu ljudstvu
k prazniku ustanovitve FLRJ, 29. novembra!

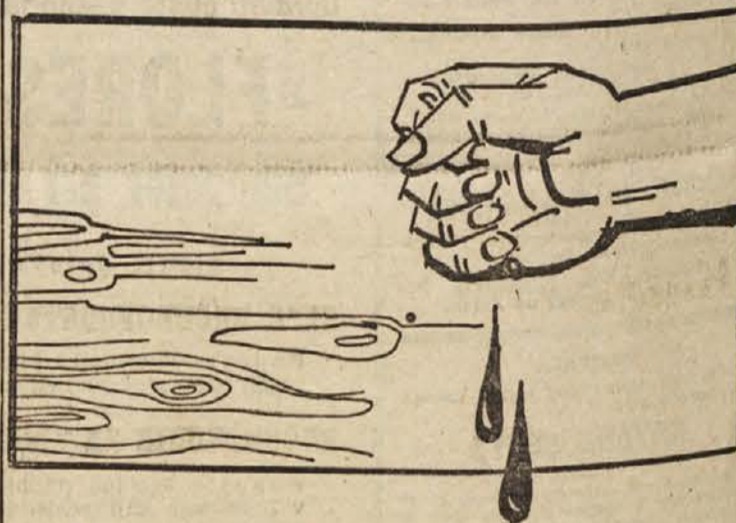
TOVARNA
POLJEDELSKIH
STROJEV MARIBOR

čestita k Dnevu republike vsem
delovnim ljudem ter svojim do-
baviteljem in odje-
malcem, katerim se
tudi v bodoče pripo-
roča!

DELOVNI KOLEKTIV

Podjetja za impregnacijo lesa
HOČE

ČESTITA VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM
K PRAZNIKU REPUBLIKE
TER JIM ŽELI MNOGO USPEHA

Tovarna usnja SLOVENJ GRADEC

ŽELI OB DNEVU REPUBLIKE
VSEMU DELOVNEMU LJUD-
STVU OBILO USPEHA PRI
SOCIALISTIČNI GRADITVI
NAŠE DOMOVINE!

DELOVNI KOLEKTIV
TEKSTILNE TOVARNE,
PTUJ in
TEKSTILNE BARVARNE
IN APRETURE, PTUJ

čestita vsem delovnim kolektivom
in svojim odjemalcem k prazniku
republike

IZDELUJEMO:
oksforde, cefirje, blago za ženske
obleke in flanele

BARVAMO: po uslugi vse vrste bombažnega
in volnenega blaga v komadnih (verkih)

DELOVNI KOLEKTIV

Tovarne trakov
in sukanca
MARIBOR

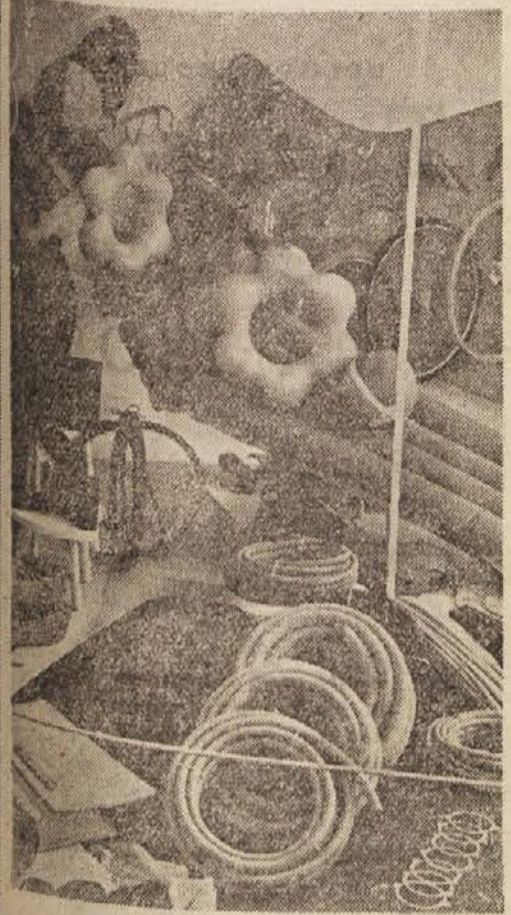
čestita k prazniku Dne-
va republike vsem svo-
jim odjemalcem in de-
lovnim kolektivom ter
jim pošilja borbene po-
zdrave!

DELOVNI KOLEKTIV

TOVARNE LESOVINE
IN LEPENKE CERSAK

čestita vsem delovnim kolekti-
vom k prazniku republike
ter jim želi mnogo uspeha.

Ob praznovanju Dneva republike iskreno čestita in želi še večjih delovnih uspehov kolektiv

Tovarne gumenih izdelkov

Sava

Kranj, telefon 274, 275

Lastniki avtomobilov, saferji!

Opozarjamo vas na našo avtopnevmatiko z rdečo piko, ki je dosegla v tem letu raven inozemskih, uvoženih pnevmatik.

Če želite ohraniti svoje vozilo v dobrem stanju in podaljšati življenjsko dobo odličnim »Sava« avtogumam, upoštevajte sledeča navodila: Montiraj pravilno gumo na pravilen obroč • Ne divjaj po slabih, razritih cestah • Ne vozi nikoli preko robnikov pločnikov • Zavore uporabljaj pravilno, to je postopoma in ne sunkovito • Poženi počasi in ne dopuščaj, da bi kolesa drsala • Vozi zmerno, posebno pri težkem tovoru v vročini • Tovor naj bo pravilno razdeljen • Preglej plašče pred vožnjo, če so prazni ali polni ter jih napolni na predpisani pritisk.

Če se boste ravnali po teh navodilih, Vam garantira udobno in sigurno vožnjo

KOLEKTIV

Puškarna in tovarna lovskih patron KRAJ

čestita vsem delovnim ljudem k 29. novembru

PREDILNICA volne

NAKLO KRAJ

sprejema vse vrste surove volne v predelavo. — Kolektiv čestita ob prazniku 29. novembru

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA

Kurivo Kranj

čestita vsemu delovnemu ljudstvu naše socialistične domovine K DNEVU REPUBLIKE

TRGOVSKO PODJETJE

Klasje

Odkupuje žitarice po najvišjih dnevnih cenah. Prodaja mlevske izdelke iz najboljših domačih in banaških mlinov, močna krmila po receptih za težke in lahke konje, govedo, svinje, kokoši itd. Razpolaga z lastnimi prevoznimi sredstvi. — Kolektiv se ob enem pridružuje čestitkam k Dnevu republike.

Kranj

Kolektiv obrtnega podjetja

Ključavničarstvo-tehcnica

čestita ob 29. novembru, prazniku republike

Kranj

TRGOVSKO PODJETJE

TOBAK Kranj

S SVOJIMI POSLOVALNICAMI

čestita k 11. obletnici ustanovitve republike

Delovni kolektiv

TOVARNE FURNIRJA

BODOVLJE pri Škofji Loki

čestita ob 29. novembru, prazniku republike

Kmetijska zadruga Zminec

NAD ŠKOFJO LOKO

čestita k Dnevu republike

Občinski ljudski odbor NAKLO

čestita vsemu delovnemu ljudstvu k prazniku republike

Kinopodjetje Kranj

čestita vsemu delovnemu ljudstvu k prazniku republike

Kolektiv tkalnice, barvarne in kemične čistilnice

ZVEZDA, Kranj

čestita vsem svojim poslovnim prijateljem k Dnevu republike

HOTILNA Zavrta Anica BITNJE

čestita k Dnevu republike

AVTOKAROSERIJA **LEGAT JERNEJ, Naklo**

čestita k Dnevu republike in se priporoča s svojimi izdelki

DELOVNI KOLEKTIV

Industrije bombažnih izdelkov

čestita vsemu delovnemu ljudstvu k 29. novembru Dnevu republike

IBI Kranj

Kolektiv trgovskega podjetja **ZELEZNINA ŠKOFJA LOKA**

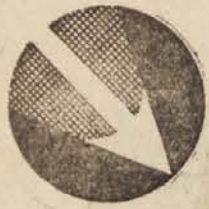
čestita delovnemu ljudstvu k 29. novembru, prazniku republike

DELOVNI KOLEKTIV

Steklarstva, Kranj

čestita vsemu delovnemu ljudstvu ob dnevu ustanovitve nove Jugoslavije

K DNEVU REPUBLIKE ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM IN ŽELIMO MNOGO USPEHOV PRI NADALJNI IZGRADNJI SOCIALIZMA!

DELOVNI KOLEKTIV

Radenska slatina

»METALNA«

TOVARNA KONSTRUKCIJ IN STROJNIH NAPRAV

MARIBOR

Telefon: 20-57, 25-63, 31-76, 81-77
Telegram: METALNA MARIBOR
Teleprinter: 03315

PROJEKTIRAMO — IZDELUJEMO — MONTIRAMO VSE VRSTE JEKLENIH KONSTRUKCIJ v zakovani in zavarjeni izvedbi, ter KOMPLETNE NAPRAVE ZA RAZNE INDUSTRIJE IN RUDNIKE

Mostovi — Hale — Peroni — Hangarji — Stebri — Rezervoarji — Cisterne — Bunkerji — Silosi — Industrijske peči in naprave — Cevovodi — Plinovodi — Žerjavi vseh vrst — Okretnice — Prenosnice — Transporterji — Osebnostne in tovarne žičnice — Konstrukcije za vodne zgradbe — Rešetke — Čistilni rešetki — Zapornice vseh tipov — Stiskani izdelki: vijaki zakovnice, spojnice itd.

OB DNEVU REPUBLIKE ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM IN JIM ŽELIMO SE VEČJIH USPEHOV!

DELOVNI KOLEKTIV

Tovarne čevljev MARIBOR

čestita vsem kolektivom in jim želi polno uspehov pri izgradnji socializma!

DELOVNI KOLEKTIV

TOVARNE POHIŠTVA

Maribor-Pobrežje

čestita k prazniku Dneva republike vsem svojim odjemalcem in delovnim kolektivom ter jim pošilja borbene pozdrave!

»TKANINA«

GROSISTIČNO TRGOVSKO PODJETJE

MARIBOR

GLAVNI TRG 7

Vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem čestita ob Dnevu republike

Delovnemu ljudstvu socialistične Jugoslavije in vsem svojim odjemalcem čestita ob obletnici ustanovitve Jugoslavije

DELOVNI KOLEKTIV

Mestne plinarne, Maribor

PODJETJE ZA INŽENIRSKO TEHNIČNE GRADNJE

»TEHNOGRADNJE«

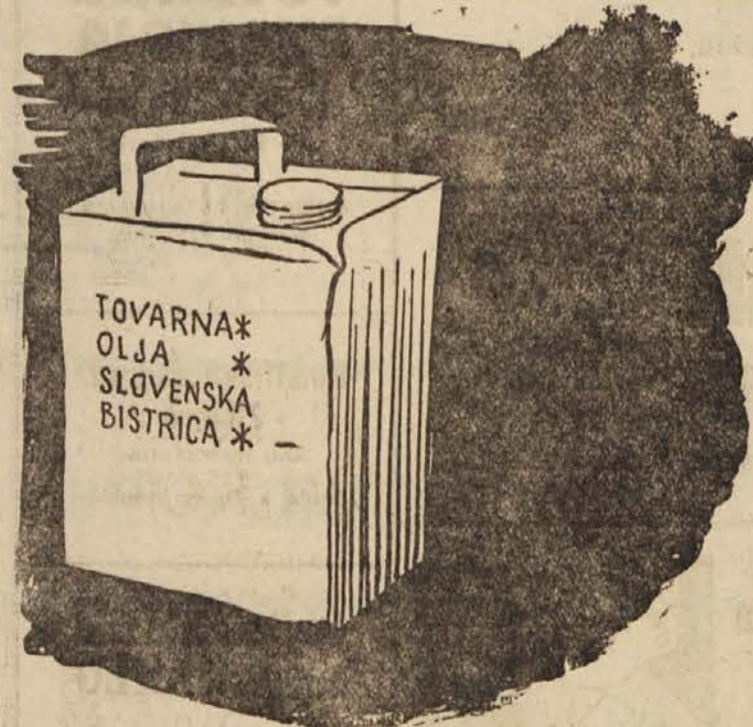
VUZENICA

čestita vsem delovnim ljudem Jugoslavije k prazniku republike 29. novembra 1954

DELOVNI KOLEKTIV

Tovarne olja

SLOVENSKA BISTRICA

čestita vsem delovnim ljudem, zlasti pa poslovnim prijateljem želimo ob prazniku 29. novembra še večje gospodarske uspehe pri socialistični izgradnji!

PROIZVAJAMO PRIZNANA JEDILNA OLJA BUČNO ŽGANO, SONČNIČNO ŽGANO TER OLJNE POGACE IN BUČNE OTROBE

INDUSTRIJSKO PODJETJE

»KREMENICA«

Krmelji

čestita občanom Krmelja k prazniku 29. novembra

TRGOVSKO PODJETJE

»SLOGA«

NA DROBNO IN DEBELO GORNJA RADGONA

čestita vsem svojim odjemalcem k Dnevu republike.

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

»Elektra«

MARIBOR, VETRINJSKA 14

čestita k Dnevu republike vsem svojim odjemalcem, kakor tudi vsem borcem za socializem.

Izvršujemo inštalacije jakega in šibkega toka vseh vrst. — Popravljamo električne inštalacije, kuhalnike, likalnike ter ostale elektroaparate. — Naša trgovina vam nudi ves elektrotehnični material po najnižjih dnevniških cenah. — Širokovna postrežba!

TRGOVSKO PODJETJE S PREHRAMBENIM BLAGOM

»BRAZDA«

MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 20

čestita skupno s trgovinami v sestavi podjetja vsem svojim odjemalcem k prazniku Republike 29. novembra in priporoča nakup blaga v svojih trgovinah.

VELETRGOVINA S KEMIKALIJAMI

»KEMIKALIJA«

MARIBOR, PARTIZANSKA CESTA 34

čestita vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem k največjemu prazniku naša socialistične domovine!

Nudimo vsem trgovskim podjetjem, kmetijskim zadrugam in industrijskim podjetjem vse vrste kemikalij ter premazni material po zelo ugodnih cenah.

DELOVNI KOLEKTIV

Vsem prebivalcem na področju celjskega okraja, kakor tudi vsem ostalim državljanom iskreno čestitajo k prazniku Dneva republike!

Okrajni ljudski odbor

Okrajni komite ZKS

Okrajni odbor SZDL

CELJE

Ljudski odbor mestne občine CELJE

čestita vsem prebivalcem mesta Celja, kakor tudi vsem državljanom FLRJ k Dnevu republike

K 11. obletnici ustanovitve FLRJ čestita

Kmetijska zadruga Ljubija

vsem svojim članom in delovnim ljudem Jugoslavije

Trgovsko podjetje
Tobak, Šmartno ob Paki
čestita k Dnevu republike vsem svojim odjemalcem in delovnemu ljudstvu Jugoslavije

APNENICA SMARTNO OB PAKI
čestita ob 11. obletnici ustanovitve republike FLRJ vsem delovnim kolektivom in delovnemu ljudstvu Jugoslavije

Delovni kolektiv trg. podjetja
ŽITAR

Svojim cenjenim odjemalcem se še v nadalje priporočamo, hkrati pa bomo še v naprej stremeli, da vas bomo tudi v bodoče postregli z našimi kvalitetnimi izdelki točno in solidno

čestita vsem delovnim kolektivom k Dnevu republike

Celje

CINKARNA

♦ priporoča svoje proizvode:

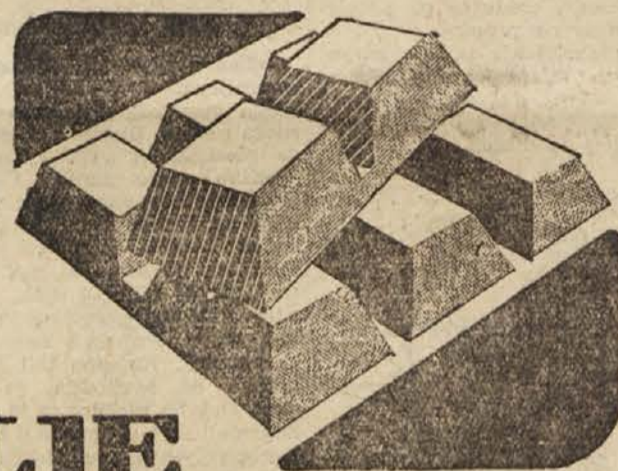
Surovi cink — min. 97,80% Zn	Kromov galun	Superfosfat
Cinkov prah — 97,0% Zn total	Natrijev hidrosulfid	Modra galica
Rafinirani cink — min. 98,70% Zn	Natrijev sulfid, surovi	Metalit
Fini cink — min. 99,75% Zn	Natrijev sulfid, čisti	
Redestilir. cink — min. 99,85% Zn	Cinksulfat	
Cinkova pločevina raznih dimenzij in formatov	Natrijev silikofluorid	
Cinkovi protektorji za kotle	Barijev sulfid	
Cinkove pralnice valovite	Zelena galica	
Avtotipijske plošče	Litopon	
Offset plošče	Ultramarin	
Zveplena kislina 60° B6	Svinčeni minij 80%	
Cinkovo belilo — zlati pečat	Svinčeni minij 32%	
	Svinčena glajenka, čista	
	beli pečat	
	zeleni pečat	
	rdeči pečat	

METALURŠKO

♦ KEMIČNA INDUSTRIJA **CELJE**

Čestita vsem kolektivom k Prazniku republike

V valjarni uslužnostno valjamo tudi svinec, kositer in srebro

Za 29. november, naš največji državni praznik, čestita vsem delovnim ljudem naše domovine kolektiv

TOVARNE BARV IN LESNIH IZDELKOV

Z OBRATOMA LJUBIJA IN LETUŠ

MOZIRJE

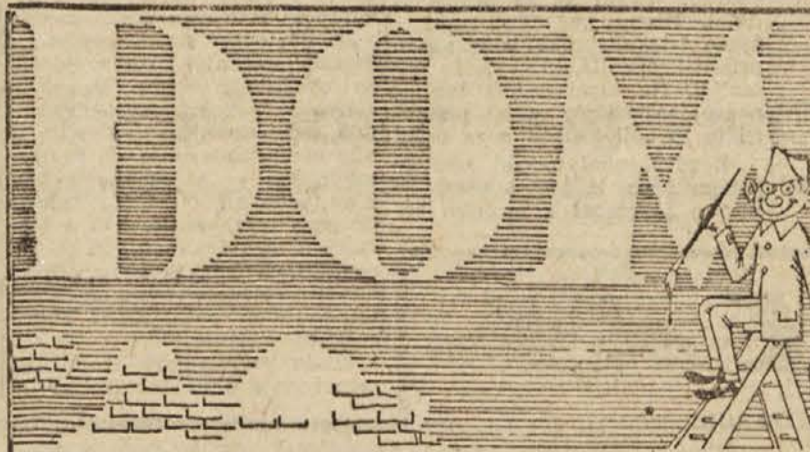
IZDELUJEMO:

- Vse vrste dekorativnih in prvovrstnih fasadnih barv
- Samokolnice za stavbeništvo itd.
- Gospodinjske vozičke itd.
- Izdelava kvalitetna, cene konkurenčne!

TRGOVINSKA ZBORNICA

za okraj Soštanj, sedež Šmartno ob Paki

čestita k Dnevu republike vsem svojim članom in jim želi mnogo poslovnih uspehov

K prazniku republike iskreno čestita kolektiv slikarstva **DOM, CELJE**

Črkoslikarska in pleškarska dela izvršujemo kvalitetno in hitro

Okrajna zadruga zveza

čestita vsem zadrugnikom in delovnim ljudem k prazniku republike.

Trgovsko podjetje OZZ

Priporoča vse vrste kmetijskih strojev umetnih gnojil, zaščitnih sredstev, gradbeni material, ter vse vrste rezanega lesa in ostale gozdne asortimente po konkurenčnih cenah

Šmartno ob Paki

DELOVNI KOLEKTIV

Lesno industrijskega podjetja Nazarie

čestita za 29. november praznik republike vsem kolektivom in delovnemu ljudstvu Jugoslavije.

Naše podjetje proizvaja: rezane les, zaoblje vseh vrst, razne finalne izdelke, kateri nudi po konkurenčnih dnevih cenah

